

BULETINUL

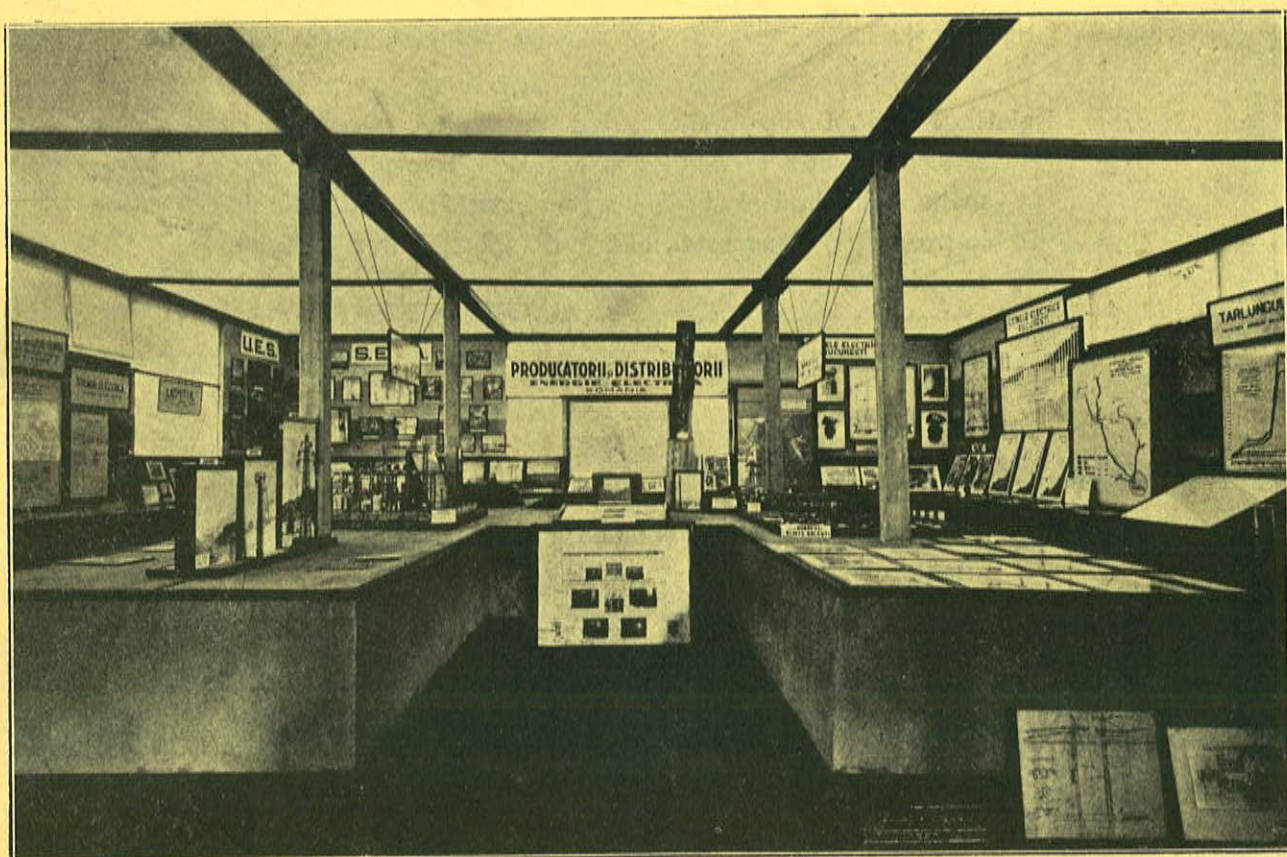
ASOCIAȚIEI GENERALE A PRODUCĂTORILOR ȘI
DISTRIBUITORILOR DE ENERGIE ELECTRICĂ DIN ROMÂNIA

A.P.D.E

ANUL I

OCTOMVRIE 1932

Nr. 1



Standul Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică la Expoziția de Aero-Auto-Radio-Electricitate
București, 1931.

REDAȚIA: STRADA CONSTANTIN MILLE Nr. 8 — BUCUREȘTI I

Buletinul A. P. D. E. apare lunar sub conducerea unui comitet compus din

Domnii: **N. G. Caranfil**, *Directorul General al Uzinelor Comunale din București*; **S. Dachler**, *Directorul General al Uzinelor Electrice-Sibiu și al Societății Electrice Transilvănene pe acțiuni*; **C. Miklósi**, *Directorul Uzinelor Electrice și al Tramvaelor Comunale-Timișoara*; **I. Ștefănescu-Radu**, *Directorul Societății Generale de Gaz și Electricitate din București* și **M. Voinescu**, *Directorul Societății Anonime Electrica*.
Secretari de Redacție, D-nii: P. Cartianu și P. Dimo.

Buletinul A. P. D. E. publică: dări de seamă, comunicări, articole tehnice, economice și juridice, comentarii, informațiuni din țară și străinătate, date statistice, etc., relativ la producția, transportul, distribuția și utilizarea energiei electrice.

Manuscrisele se vor înainta Secretariatului de Redacție, Strada Constantin Mille Nr. 8, București I.

Buletinul A. P. D. E. ține la dispoziția întreprinderilor interesate, pagini pentru reclamă și publicitate, pe baza următorului tarif:

Pentru o pagină întreagă 5000 lei anual.

Pentru o jumătate pagină 3000 „ „

Cererile pentru rețineri de pagini se vor înainta Secretariatului.

Buletinul A. P. D. E. primește abonamente anuale.

Prețul unui abonament este de 500 lei.

P R E Ț U L U N U I N U M Ă R: 50 L E I

Uniunea Technică Română

U. T. R.

recomandă produsele fabricilor de mai jos,
al căror reprezentant pentru România este :

Balcke & Co., Viena,

Turnuri de răcire, instalațiuni pentru prepararea
apei de alimentare a cazanelor, instalațiuni de
vaporizare, injectoare de gaz și păcură, etc.

Maschinenfabrik „Odessa“

G. m. b. H. Oschersleben,

Pompe centrifugale și cu piston, pompe de puț, etc.

Allgemeine Rohrleitung

A. G. Düsseldorf,

Conducte de aburi, apă, aer, gaze, până la di-
mensiunile cele mai mari, lire de expansiune,
ventile de reducere, etc.

**Întreprinderile Miniere și
Metalurgice ale Statului
din Ardeal, Hunedoara,**

Tuburi de fontă pentru apă și gaze între
100—900 mm. Piese speciale, capace, socluri
de stâlpi, etc.

**Gesellschaft für Junkers
Dieselkraftmaschinen,
Chemnitz,**

Motoare Diesel cu piston dublu și fără capace
de cilindru, dela 8 PS la puterile cele mai mari.

**Kohlenscheidungs-G. m. b. H.
Berlin,**

Ardere cu praf de cărbune sistem „Lopulco“,
cazane radiante.

Flottmann G. m. b. H, Viena,

Compresoare stabile și mobile, haveuse, perfo-
ratoare, picoane, Pompe Vacuum, unelte pneu-
matice de orice fel.

A. Fross-Büssing, Viena,

Autocamioane și omnibuse.

Mașini - Unelte :

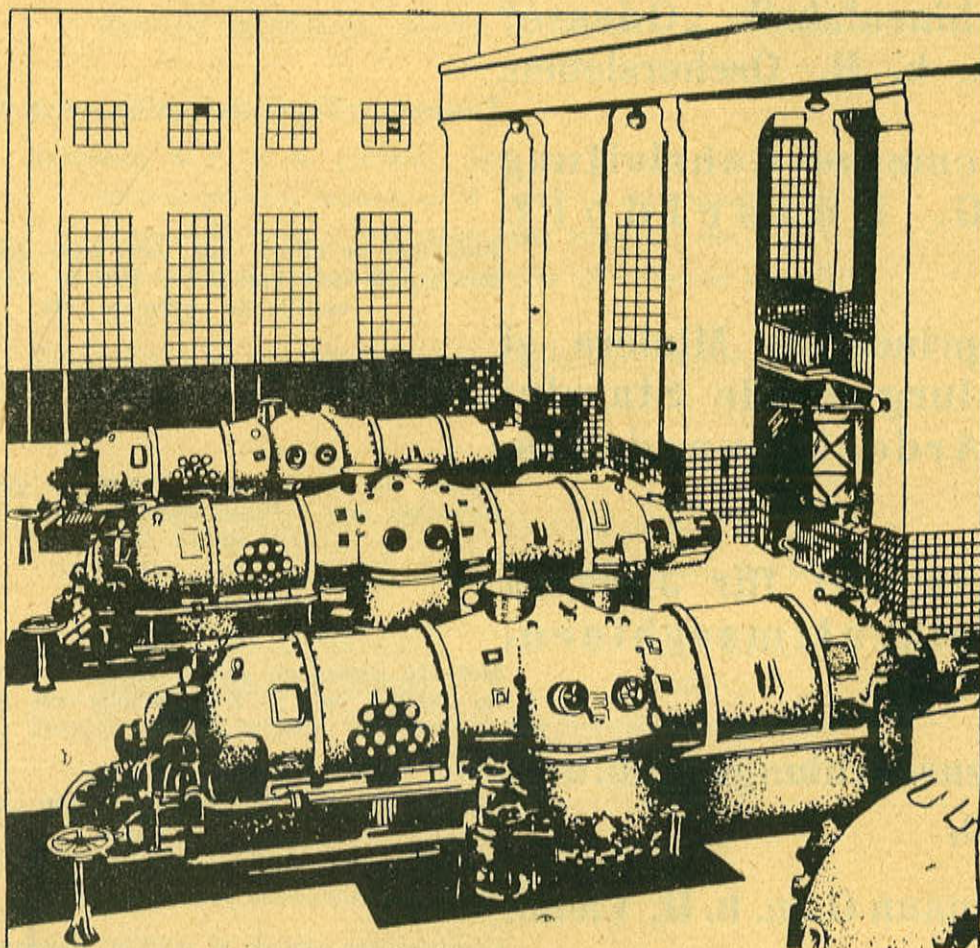
Strunguri și automate, mașini de găurit radiale,
mașini de tăiat tablă și fiare profilate, ciocane
de aer comprimat și cu aburi, mașini de forjă,
mașini hidraulice.

→ ASEA

GENERATOARE • TRANSFORMATORE • MOTOARE
APARATE ELECTRICE • TURBO-GENERATOARE

UZINE IN SUECIA

CELE MAI BUNE REFERINTE IN ROMANIA



3 Turbo-Generatoare Sistem «STAL» de 14.000 kw. fiecare, furnizate
Soc. LIG. TOSCANA, Livorno

REPREZENTANȚA PENTRU ROMANIA:

→ ASEA

SOCIETATE ANON. ROM.
DE ELECTRICITATE

BUCUREȘTI 1. STR. SMÂRDAN, 7. TELEFON 3-67-57

E. A L S C H E T

BUCUREȘTI V. — Strada Bradului, 3-A

Reprezentant pentru România a firmei

CÄRRIER LUFTECHNISCHE GESELLSCHAFT M. B. H.
STUTT GART

O DIVIZIUNE A CASEI AMERICANE

CARRIER ENGINEERING CORPORATION

INSTALAȚIUNI AUTOMATE DE :

CONDIȚIONAREA AERULUI

Aceste instalațiuni moderne, care iau din ce în ce mai mult locul caloriferelor obișnuite, produc: în timpul iernii: încălzirea, umedificarea aerului, ventilațiunea; în timpul verii: răcorirea, des-umedificarea aerului, ventilațiunea; în timpul anului: controlul și reglajul automat al temperaturii și umidității relative a aerului, realizând astfel în orice încăpere închisă cea mai confortabilă și sănătoasă atmosferă, indiferent de numărul variabil al persoanelor aflătoare sau de anotimp.

Instalațiunile Carrier sunt indicate pentru :

săli de spectacole, săli de serbări, ministere, birouri, case de raport, vile, spitale și sanatorii, precum și pentru multe industrii, unde o producție rentabilă cere condițiuni constante de temperatură și de umiditate relativă a aerului

Informațiuni și devize gratuite la cerere

Creditul pentru Intreprinderi Electrice

Societate Anonimă Română

Capital social Lei 120.000.000

Capital vărsat Lei 43.070.000

București, Str. Marconi, 1

Executarea și exploatarea de tot felul de instalații pentru producerea, distribuirea și utilizarea energiei electrice : Uzini electrice de interes general sau local, linii de transmitere a energiei electrice, căi ferate și tramvaie electrice, întrebuințarea energiei electrice pentru scopuri mecanice, termice, chimice, etc., etc.

Participațiuni sub orice formă, cu autorități publice și întreprinderi particulare pentru tot felul de întreprinderi existente sau de creat în scopul dezvoltării producerii, distribuirii și utilizării energiei electrice.

Punerea în valoare a surselor de energie, căderi de apă, gaze naturale, combustibili lichizi și solizi.

Crearea, participarea și finanțarea de întreprinderi pentru producerea, distribuirea și utilizarea energiei electrice, căi ferate, trenuri și întreprinderi de transport, punerea în valoare a surselor de energie, precum și tot felul de industrii electrice sau întreprinderi de comerț a materialelor electrice.

Studii și propuneri, la cererea administrațiilor, întreprinderilor și persoanelor interesate.

A. P. D. E.

BULETINUL ASOCIAȚIEI GENERALE A PRODUCĂTORILOR ȘI DISTRIBUITORILOR DE ENERGIE ELECTRICĂ DIN ROMÂNIA

Bulletin de l'Association Générale des Producteurs et Distributeurs d'Energie Electrique en Roumanie

REDACȚIA: STRADA CONSTANTIN MILLE Nr. 8 — BUCUREȘTI, I

ANUL I

Octomvrie 1932

Nr. 1

S U M A R U L

I. Ștefănescu-Radu, Președintele Asociației Generale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România (A.P.D.E.). Cuvânt înainte	1
E. Brylinski, Delegatul general al Uniunii Internaționale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică. Articol ocazional: <i>L'Union Internationale des Producteurs et Distributeurs d'Energie Electrique</i>	2
Dare de seamă asupra primului Congres general al Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România	3
Expoziția Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România	5
Informațiuni	10

CUVÂNT ÎNAINTE

Cu apariția primului număr al acestui Buletin datori suntem să dăm explicația aparițiunii, rolul și scopul ce urmărim.

A fost o necesitate ca întreprinderile de exploatare electrice de orice fel, care se ocupă cu producerea, distribuția și transportul electric, odată cu dezvoltarea lor din ce în ce mai mare în Țara Românească, să se întrunească într-o Asociație Generală, a cărei bază a fost pusă anul trecut, cu voința tuturor, la Congresul General al factorilor interesați din România.

Odată cu înființarea acestei Asociații, era o necesitate ca să existe o organizațiune de legătură continuă prin care să se poată comunica membrilor datele care îi interesează, așa precum apar ele treptat: legislațiile, regulamentele, demersurile făcute în interesul general și profesional, dispozițiile ministeriale, chestiunile juridice, financiare, experiențe, rezultate obținute la noi și în străinătate, relații cu Asociațiile similare și diverse manifestațiuni din domeniul tehnicii speciale ale profesiunii noastre.

De sigur că întrunirile anuale ale membrilor, la care de regulă nu pot lua parte toți membrii și

nici statistica anuală, nu sunt suficiente pentru ca membrii să ia cunoștință de toate lucrările Asociației și ar rămâne de multe ori fără folosință imediată. Pentru aceste motive, în gândul tuturor a fost un Buletin propriu al Asociației, cu aparițiune lunară, care să îndeplinească acest rol.

Primul număr este consacrat în cea mai mare parte lucrărilor și Congresului de constituire, care este baza Asociației noastre. De asemenea în acest număr publicăm un articol ocazional, datorit amabilității d-lui E. Brylinski, delegatul general al Uniunii Internaționale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din Paris, la care ne-am afiliat.

Dificultățile prin care trece orice început, ne-a făcut să amânăm apariția acestui Buletin până în prezent, însă sperăm că de aci încolo va apare regulat în fiecare lună, cu sprijinul și bună voința tuturor membrilor.

I. ȘTEFĂNESCU-RADU

Președintele Asociației Generale
a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie
Electrică din România

L'Union Internationale des Producteurs et Distributeurs d'Énergie Électrique

D-I E. Brylinski, *Delegatul general al Uniunii Internaționale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică, și personalitate bine cunoscută în cercurile științifice și industriale internaționale, a binevoit a onora apariția primului număr al Buletinului nostru cu rândurile ce urmează*

Les premiers essais de distribution de l'électricité ne pouvaient s'effectuer qu'au moyen du courant continu, à des tensions ne dépassant guère 220 volts, c'est-à-dire que le rayon d'action était forcément limité et la puissance restreinte. Aussi vit-on au début une floraison de petites usines électriques installées soit sur les cours d'eau, même de faible débit, ou employant le gaz pauvre, ou se servant de machines à vapeur de petite puissance, souvent même de locomobiles. C'étaient des entreprises modestes, ne mettant en jeu que des capitaux restreints, tels qu'un simple particulier pouvait dans la plupart des cas en disposer sans faire appel à une commandite, et n'employant qu'un personnel extrêmement limité. Cette période est celle qu'on pourrait appeler la période anarchique de la distribution de l'électricité.

L'invention et la mise au point du transformateur statique permirent bientôt d'étendre l'aire desservie par une usine déterminée, et l'augmentation continue des tensions employées au départ des usines supprima en fait toute limite à ce développement de la puissance des usines et de l'étendue des distributions.

C'est alors qu'on se trouva dans l'obligation de fonder, pour la production et la distribution de l'énergie électrique, des sociétés par actions demandant à la masse du public les fonds nécessaires au financement de leurs installations et pourvues d'un personnel nombreux et hiérarchiquement organisé.

L'importance même des intérêts en jeu amena nécessairement ces Sociétés à se grouper dans chaque pays en associations professionnelles créées conformément aux lois du pays, afin de mettre en commun les renseignements techniques et économiques de nature à hâter la marche du progrès et à la diffusion toujours plus grande de l'énergie électrique.

C'est à ce stade qu'en est arrivée la Grande Roumanie où, après une période de gestation, vient de se créer l'*Association Générale des Producteurs et Distributeurs d'Énergie Électrique en Roumanie*.

Le rôle de ces associations professionnelles est allé en se développant parallèlement à la distribution de l'énergie électrique, et, dans les pays où cette distribution est devenue très importante, les associations professionnelles susvisées ont également pris une grande importance. Très certainement la nouvelle association roumaine est desti-

née, comme l'ont fait pour d'autres grands pays ses sœurs aînées, à apporter aux producteurs et distributeurs d'énergie électrique de Roumanie une aide extrêmement efficace et à prendre une importance considérable. Dans son éloquent et clair exposé aux réunions des 13 et 14 septembre 1931, si rempli de données précises et intéressantes, M. le Professeur I. ȘTEFĂNESCU-RADU a nettement tracé à la jeune association la voie dans laquelle elle trouvera certainement la prospérité, en même temps que la conscience de rendre les plus grands services à ses membres.

Comme l'a indiqué également M. I. ȘTEFĂNESCU-RADU, il ne faut pas non plus ignorer ce qui se passe en dehors des frontières de chaque pays; chaque Association Nationale doit se mettre en relations avec les associations étrangères similaires, profiter de leurs études et de leurs expériences, multiplier ses efforts pour contribuer à l'étude des problèmes internationaux et gagner une place honorable à côté des autres nations dans le mouvement mondial.

C'est dans cet esprit qu'a été fondée l'*Union Internationale des Producteurs et Distributeurs d'Énergie Électrique*, à la suite du Congrès de 1924 du Syndicat Professionnel français, à la session duquel avaient bien voulu prendre part quelques éminents collègues étrangers.

Dès la fin de 1924, l'élaboration des statuts était terminée et l'Union Internationale prenait légalement naissance le 1-er janvier 1925.

Le but et les moyens d'action de l'Union sont définis par les statuts, qui stipulent qu'elle s'occupe de l'étude de toutes les questions concernant l'industrie de la production et de la distribution de l'énergie électrique. Pour cela, elle institue un bureau de renseignements qui fournit à ses membres les résultats des recherches et des expériences poursuivies dans les divers pays sur des questions spéciales ainsi que la documentation qui peut leur être utile sur toutes les questions concernant cette industrie et en particulier sur la législation, la tarification et la statistique; elle provoque les mesures internationales susceptibles de faire progresser l'industrie; elle organise des congrès périodiques; elle publie des comptes-rendus de ces congrès ainsi que tous documents entrant dans le cadre de son activité, etc.

Une des caractéristiques essentielles de l'Union réside dans le fait que ses membres *actifs* ne sont pas des personnes, ni même des sociétés, mais des

associations nationales professionnelles réunissant elles-mêmes les industriels et les sociétés de leur pays. Aux trois associations fondatrices sont venues s'ajouter les associations nationales de nombreux pays d'Europe, d'Amérique et d'Asie, de sorte qu'à l'heure actuelle l'Union compte 17 membres actifs. Les sociétés et les personnes s'occupant de la distribution peuvent être admises comme membres *adhérents* ou *associés*. L'Union accepte enfin, à titre de membres *correspondants*, les personnes ou sociétés dont la profession se rattache à l'industrie électrique. A l'heure actuelle, 25 pays sont représentés auprès de l'Union par un ou plusieurs membres figurant dans l'une ou l'autre de ces catégories.

L'Union est administrée par un Comité international de direction dont les membres sont élus par l'assemblée générale. Ce comité se réunit plusieurs fois par an, généralement au siège de l'Union, à Paris. Toutefois, il peut se réunir également au siège de l'une des associations nationales. C'est ainsi, qu'en 1928, il fut l'hôte de l'Association néerlandaise, en 1929 de l'Association polonaise et en 1931 de l'Association tchécoslovaque.

Parmi ses attributions, le Comité de direction compte l'organisation des congrès qui, en principe, ont lieu tous les deux ans. Jusqu'à présent, quatre congrès ont été tenus: l'un, à Rome en 1926, l'autre à Paris en 1928, le troisième à Bruxelles en 1930 et le quatrième à Paris en juillet courant. Le nombre des participants à ces congrès n'a cessé de croître et l'on peut dire que le dernier, qui eu lieu à Paris en juillet 1932, en même temps que le Congrès international de l'Électricité, rencontrera un succès au moins comparable à celui des précédents.

Parmi les travaux dont l'Union s'occupe tout

particulièrement, citons l'établissement des statistiques mondiales de la production et de la distribution de l'énergie électrique. Les statistiques nationales présentent de grandes difficultés d'interprétation et de mise au point; il est évident qu'elles ne peuvent être groupées dans un document international que par un organisme, non seulement compétent, mais bénéficiant de l'étroite collaboration des associations nationales. L'Union, qui a déjà publié à ce sujet des données scrupuleusement établies, est décidée à poursuivre la réalisation de cette œuvre en l'améliorant constamment, grâce à l'aide de tous ses membres et des Associations internationales qui lui ont promis leur collaboration.

L'Union internationale entretient d'excellents rapports avec les autres organismes internationaux qui, à des titres divers, s'occupent de questions d'électricité, notamment la Commission électrotechnique internationale, la Conférence des grands réseaux électriques à haute tension et la conférence mondiale de l'énergie. Ces relations ont permis de préciser, d'un commun accord, le rôle de chacun et d'éviter les doubles emplois.

L'Union internationale, qui entretient depuis plusieurs années des relations amicales avec certains producteurs et distributeurs roumains d'énergie électrique, est heureuse de saluer la constitution de l'*Association Générale des Producteurs et Distributeurs d'Énergie Électrique en Roumanie*, dont la collaboration lui sera des plus précieuses dans l'avenir et dans le succès complet de laquelle elle a la plus entière confiance.

E. BRYLINSKI

Délégué général de l'Union Internationale
des Producteurs et Distributeurs d'Énergie
Électrique, Paris.

Primul Congres General al Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România

Primul Congres General al Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România s'a ținut la 13 și 14 Septemvrie 1931, în palatul Soc. Politehnice (Calea Victoriei, 118), sub președinția d-lui Dem. I. Dobrescu, primarul Municipiului și în prezența d-lui N. Vasilescu-Karpen, ministrul Industriei și Comerțului.

Iau parte d-nii: N. Vasilescu-Karpen, ministrul Industriei și Comerțului; Dem. I. Dobrescu, primarul Municipiului București; C. Budeanu, secretarul general al Ministerului de Industrie și Comerț; C. D. Bușilă, președintele Institutului Național Român pentru Studiul Amenajării și

Folosirii Izvoarelor de Energie (I. R. E.) și președintele Uniunii Generale a Industriașilor din România (U. G. I. R.); C. R. Mircea, directorul general al U. G. I. R.; N. P. Ștefănescu, președintele Societății Politehnice; D. Germani, delegatul Asociației Generale a Inginerilor din România (A. G. I. R.); I. G. Rarincescu, directorul Energiei din Ministerul de Industrie și Comerț și delegat al A. G. I. R.; Pl. Andronescu, profesor la Școala Politehnică din Timișoara; Dim. Leonida, profesor la Școala Politehnică din Timișoara; Inginer T. Mețianu; Al. Ostașco, subdirector al Școlii Politehnice din

București; U. Issărescu, președintele Asociației Inginerilor Diplomați ai Școlii Politehnice din București; M. Berceanu, Hans Popper, directorul Societății Brown-Boweri; L. Camerling, directorul Societății Siemens-Schuckert; J. Kayser, directorul Societății A. S. E. A.; L. Fournarachi, directorul Societății Tudor; Inginer G. Constantinescu, din partea Societății A. E. G., etc.

Sunt reprezentate:

Uzinele Comunale București, prin d-nii: N. G. Caranfil, director general; G. Burcel-Nirvan, subdirector general; Ing. P. Lolescu, Ing. C. Rotaru și Ing. S. S. Gheorghiu; Societatea Generală de Gaz și Electricitate, prin d-nii: I. Ștefănescu-Radu, director; Em. Rotten, director; Șt. Ionescu, subdirector; Șt. Popescu, subdirector; Soc. Comunală a Tramvaielor din București, prin d-l Gh. Em. Filipescu, director general; Asociația Uzinelor Electrice din nouile provincii ale României, prin d-l Ing. H. Thiess, secretar; Societatea Electrica, prin d-nii C. D. Bușilă, administrator-delegat, M. Voinescu, director și Ing. Mierzwichi; Societatea Electrica-Ploști, prin d-l G. Chrysicos, director; Soc. Steaua Electrică, prin d-l C. D. Bușilă; Societatea Lignitul, prin d-l Ing. P. Bulyghin; Uzinele Electrice-Sibiu, prin d-nii Carol Henrich, director și Inginer Hans Thiess; Societatea-Seta-Sibiu, prin d-l Georges Braendli, director; Centrala de Energie pentru Industrii-Brașov, prin d-l Carol Ganzert, director; Societatea Anonimă de Electricitate-Prejmer (jud. Brașov), prin d-nii George Bruhs, director și Walter Neustädter; Societatea Târlungul, prin d-l Ing. G. Petrescu; Societatea de Electricitate-Arad, prin d-nii Șt. Mateescu, director general și I. C. Gheorghiu, subdirector; Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria, Societate Anonimă, prin d-l Ing. D. Șerbănescu; Uzinele Electrice ale Municipiului Cernăuți, prin d-l T. Lucescu, director; Soc. Comunală de Electricitate-Iași, prin d-l M. Volanschi, director; Uzinele Comunale-Galați, prin d-l Gr. M. Blank, administrator-delegat; Uzina Electrică-Craiova, prin d-l Günther W. Fichtner, director administrativ; Societatea Comunală de Întreprinderi Electrice-Constanța, prin d-nii V. Stark, administrator-delegat și Ing. Capon; Uzina Electrică din Dej, prin d-l Carol Knizsek, director; Societatea Anonimă de Electricitate-Deva, prin d-l Béla Lányi, director; Societatea Anonimă de Electricitate-Pitești, prin d-l Ing. V. Mera; Uzinele Comunale de Apă și Electricitate-Piatra-Neamț, prin d-l Ing. I. Solomon, șeful uzinelor; Uzinele de Apă și Electricitate-Tighina, prin d-l Ing. N. Caciorovschi, director; Uzina Electrică a orașului Caransebeș, prin d-l Ing. N. Jurca; Uzina Electrică a orașului Orșova, prin d-l Ing. D.

Danșescu; Uzina Electrică a orașului Gheorgheni, prin d-nii Dr. Dominic Mahbay, președintele comisiei interimare și Ing. Anton László, șeful serviciului tehnic; Uzina Electrică a Primăriei Râmnicu-Sărat, prin d-l Ing. C. A. Grossu-Viziru; Uzina Electrică-Oltenița, prin d-l Ing. Al. Conescu, etc.

Au trimis adesiuni: Uzinele Electrice din Timișoara, Câmpulung (Bucovina), Lugoj, Rădăuți, Careii-Mari, Buzău.

Ședința de deschidere (13 Sept. 1931, ora 9 dim.)¹⁾.

D-l DEM. I. DOBRESCU, primarul Municipiului București și președintele Consiliilor de Administrație ale Uzinelor Electrice București, deschide ședința și salută pe participanți, cari au răspuns cu entuziasm la apelul făcut de inițiatori.

D-sa propune în aclamațiile asistenței să se trimeată următoarele telegrame:

MAJESTĂȚII SALE REGELUI CAROL II

Producătorii și Distribuitorii de Energie Electrică din România, întruniți în primul lor congres în Capitala țării, sub patronajul d-lui N. Vasilescu-Karpen, ministrul Industriei și Comerțului, exprimă devotamentul lor neîfărmurit față de Tron și Dinastie și roagă pe Majestatea Voastră să primească omagiile lor respectuoase.

Președintele Congresului,
DEM. I. DOBRESCU

DOMNULUI PREȘEDINTE AL CONSILIULUI DE MINISTRI

Producătorii și Distribuitorii de Energie Electrică din România, întruniți în primul lor congres în Capitala țării, sub patronajul d-lui N. Vasilescu-Karpen, ministrul Industriei și Comerțului, vă exprimă sentimentele de cel mai înalt devotament și vă roagă să primiți omagiile lor respectuoase.

Președintele Congresului,
DEM. I. DOBRESCU

D-l DEM. I. DOBRESCU, rostește apoi următoarea cuvântare:

«Congresul e un semn caracteristic al timpurilor noastre. În perioada războinică a istoriei umane, când aplicațiunea științei avea ca scop mai mult arta războiului, industria era anarhică în producția și distribuția produselor sale, particularistă și șovinistă în aplicațiunile ei și bazată pe o concurență sălbatecă.

«Produsele scumpe ale unei asemenea industrii nu puteau fi susținute decât de Stat sau de o

¹⁾ Biroul se compune din d-nii: N. G. Caranfil, I. Ștefănescu-Radu și M. Voinescu.

Secretari, dnii: P. Cartianu, P. Dîmo, G. Dînescu și D. Ionescu.

clasă bogată, care putea plăti prețul mare al unor asemenea produse.

« In perioada zisă industrială a omenirii, industria capătă cu totul alt caracter. Mai întâiu, nevoită să caute piețele mondiale, ea contribuie la apropierea societăților umane. La această apropiere lucrează toate împrejurările.

« Trenurile apropie frontierele, avionul le apreciază și căutarea consumatorilor în toate părțile lumii naște solidaritatea universală între producătorii și distribuitorii produselor industriale. Prin ajutorul industriei, națiunile și lumea întreagă devine un organism economic, care solidarizează toate popoarele pământului în pace și în războiu, în sărăcie și în bogăție. În timpurile noastre intervine un eveniment economic nou, care va contribui și la apropierea claselor. Clasele nobile și bogate dispar și nu mai rămâne în lume decât consumatorul sărăcit.

« Industria trebuie să producă cât mai mult pentru acest consumator sărac. Astăzi ieftinirea produselor industriale este o condițiune de viață și de moarte pentru industrie și pentru omenire.

« Timpurile noastre nu suferă de supraproducție sau de supraconsumație, pentru că trei sferturi din lume n'are ce mânca și trăiește în barbarie.

« Cu un asemenea consumator sărac societățile noastre trebuie să ajungă la ieftinirea produselor; trebuie să le ieftinească autoritățile, căci sunt prea costisitoare; trebuie să se ajungă la ieftinirea gospodăriilor publice și particulare, pentru ca să poată fi suportate de un cetățean consumator sărac. Timpurile noastre cer multă producție, dar producție ieftină pentru a-și face mulți consumatori.

« Pentru ca să ajungem la ieftinirea produselor industriale, este nevoie ca să organizăm producția și distribuția, trebuie să organizăm munca, trebuie să raționalizăm concurența. Industria nu mai poate trăi cu anarhia în producție și în concurență, care înființează industrii unde nu trebuie și cât nu trebuie și care scumpește producția. Pentru ca să ajungem la această organizare a industriei, s'a încercat cartelurile, trusturile, holding-urile și astăzi se vorbește de etatizarea multor industrii. În orice caz industria cere o serioasă organizare.

« Industria electricității este una din industriile care cer mai multă organizare și raționalizare decât toate celelalte. Posibilitățile naturale de a fi înființată mai mult în unele locuri decât în altele, posibilitatea de a transporta energia electrică la distanțe mari, importanța ei covoărătoare pentru civilizarea lumii, fac ca să nu ținem cont de diviziunile administrative din aceeași țară și cu pierderea prejudecăților internaționale, va face

să nu ținem cont nici de diviziunile politice dintre state. Dacă Niagara, producătoare de atâta energie electrică, ar exista între frontierele mai multor state industriale, ea singură ar putea produce uniunea politică a acelor state. Importanța energiei electrice pentru civilizarea lumii va face din fiecare națiune o centrală electrică națională și poate că timpul va face din tot pământul o centrală electrică internațională.

« Țara noastră are toate mijloacele pentru a deveni o țară, care-și bazează economia ei pe energia electrică. Ea n'a ajuns încă la organizarea industriilor producătoare și distribuitoare a acestei energii. Economia ei se resimte de această lipsă de organizare și Congresul d-voastră este menit să răspundă acestei mari nevoi, de a solidariza toate industriile electrice din țară, rămase până astăzi, într'un fel de particularism păgubitor.

« Organizarea industriilor electrice va duce la raționalizarea lor și sperăm că vor duce de asemenea la ieftinirea produselor lor civilizatoare.

« Electricitatea pentru toți și pretutindeni, însemnează civilizația pentru toți și în toate părțile.

« Uzinele electrice din Capitală, pe cât s'a putut, au aplicat aceste principii, cu foarte bune rezultate.

« Declar congresul deschis și-i doresc o izbândă deplină ».

D-l N. VASILESCU-KARPEN, *ministrul Industriei și Comerțului*, a pronunțat următoarele cuvinte:

« Nu pot felicita în deajuns pe inițiatorii primului și importantului congres al producătorilor și distribuitorilor de energie electrică. Energia electrică e azi un factor aproape indispensabil vieții noastre sociale, este factorul principal al propășirii mai tuturor industriilor.

« După cum sângele oxigenat, care circulă în arterele corpului nostru, răspândește viața și o întreține în diversele organe, tot astfel electricitatea, circulând în cablele de distribuție, răspândește lumina și alimentează cu energie diferitele așezăminte și industrii.

« E deci de o importanță capitală ca producătorii și distribuitorii de energie electrică să perfecționeze mijloacele de producere și distribuție ale electricității atât în propriul lor interes cât și în interesul consumatorilor. Și era indispensabil, pentru atingerea acestui scop, ca experiențele individuale să fie puse laolaltă prin acest congres și prin cele viitoare, pentru ca toți congresiștii să se poată bucura de roadele experienței fiecăruia dintre ei.

« Socotesc de asemenea indispensabil, și sper că va fi unul din principalele rezultate ale congresului d-voastră, înființarea Asociației tuturilor

producătorilor și distribuitorilor de electricitate din țară.

« Foloasele acestei Asociații, ca organism permanent, sunt evidente și ele vor forma de sigur obiectul discuțiilor d-voastre. Aș cita, pe lângă chestiunile enumerate în apelul ce vi s'a adresat, următoarele: alegerea în fiecare caz a procedurilor celor mai nimerite pentru procurarea energiei electrice consumatorilor; standardizarea diverselor elemente care intervin într-o instalațiune electrică; și cine știe dacă o Asociație mai strânsă a diferitelor centrale electrice nu ar facilita chiar acordarea, în condițiuni avantajoase, a creditelor necesare extinderii sau ameliorării acestor centrale.

« Sunt multe idei preconceptuate, eronate sau discutabile, care se emit în materie de producere și distribuție de electricitate, idei care — e regretabil — au servit de bază unor legiuri existente.

« Este, de sigur, mai sănătos, când se legiferează regimul energiei electrice, să se plece dela organizarea și rezultatele obținute de instalațiunile existente, care s'au dezvoltat în mod sănătos, potrivit nevoilor regiunilor deservite.

« Aceasta și multe alte chestiuni urmează să se discute în congresele Asociației, ale cărei roade le dorește cât mai numeroase și mai folositoare.

« În numele guvernului salut acest prim congres și îi urez bun succes ».

D-l profesor I. ȘTEFĂNESCU-RADU, inițiatorul și organizatorul congresului, spune:

« Dorința d-voastră, a tutulora, exprimată atât de categoric prin scrisorile ce am schimbat, stă la baza acțiunii ce am întreprins pentru a constitui o grupare profesională, care să se ocupe de interesele noastre și care să ne reprezinte în țară și în străinătate; această dorință este cu siguranță cauza prezenței d-voastră atât de numeroasă astăzi și a hotărârii ce o manifestați ca scopul nostru să fie complet atins.

« Am crezut deci necesar, fără ca să intru în detalii pe care congresul însuși le va discuta, să vă fac o expunere sumară asupra situațiunii și împrejurărilor în care se găsesc astăzi producătorii și distribuitorii de energie electrică din România, și am să încerc în același timp să explic rolul și scopul acestui congres.

« Astăzi avem centrale electrice de diferite mărimi răspândite pe tot teritoriul, spre a deservi cu energie electrică pe locuitorii țării pentru luminat și tracțiune electrică, pentru forța motrice și alte aplicații la industrii.

« Avem centrale electrice de câteva sute de cai și altele care ajung la 50.000 cai, cum este una din centralele orașului București.

« Majoritatea centralelor noastre au fost făcute

dela început și servesc și astăzi, pentru satisfacerea aproape exclusivă a trebuințelor de luminat, unde energia electrică s'a arătat cea mai avantajoasă, atât prin economie, cât și prin înlesnirea și confortul ce prezintă.

« În ceea ce privește aplicațiunile industriale, singurele mai apreciable la noi sunt aplicațiunile pentru electro-motoare și tramvaie electrice.

« În ceea ce privește aplicațiunile termice ale energiei electrice, ele sunt restrânse la cazuri speciale, rezultând, precum se știe, din slaba putere calorică a unui Kw-oră, care atrage drept consecință un preț exagerat al caloriilor produse pe această cale.

« Abia acum în urmă această aplicare a luat oarecare avânt prin străduințele fabricanților la înfăptuirea unor aparate economice de încălzit și a dat naștere la o întreagă industrie de aparate casnice, care, răspândite în mulțime, ar putea să reprezinte un factor important de consumațiune și deci de distribuțiune și producțiune electrică, care, pentru anumite motive, nu trebuie neglijat.

« Ca rețele electrice de transport de energie pentru deservirea publică avem mai importante:

122 km. de 110.000 V.; cca 200 km. de 60.000 V., plus vreo 110 km. în construcție, apoi rețele de 55.000 V., de 20.000 V., de 15.000 V.

« După elementele statistice ce le posedăm astăzi (de sigur incomplete), putem aprecia că puterea totală a uzinelor centrale electrice din țară, făcute cu scopul de a deservi o rețea publică, reprezintă cca 200.000 Kw., repartizați în uzine hidro-electrice, uzine cu aburi, cu motori Diesel, etc.

« Am avut o epocă de optimism în țară, imediat după războiu și, după exemplul lucrărilor importante din străinătate, s'a crezut în construcția unor uzine hidro-electrice, care să provoace ieftinirea energiei electrice.

« Condițiunile din țară dela noi diferă însă esențial de cele din străinătate și cei cari eram foarte rezervați atunci, n'am avut crezare.

« Nu se pot face pe picior mare, instalații hidro-electrice ieftine, oriunde și mai ales acolo unde dobânzile trec de 5%, nici acolo unde combustibilul lichid este ieftin.

« Aceste condiții favorizează din contră înmulțirea centralelor mai mici și izolate.

« Se pare că convingerea nu poate veni decât dela o experiență directă și căderile de apă utilizate în uzinele electrice la noi în țară, au rămas restrânse.

« Noi evaluăm azi că am avea în țara românească o producție anuală de 260.000.000 Kw-ore în total, afară de ceea ce se produce pentru uzul propriu.

« Dacă am repartiza aceasta pe cap de locuitor am ajunge la circa 14 Kw-ore, pe când statele din apus au ajuns la minimum 150, ba chiar în unele state de cultură veche s'a ajuns la peste 600 Kw-ore pe cap de locuitor pe an.

« Statul belgian încă dela 1929 a serbat instalarea electricității la ultima comună din cuprinsul Statului.

« Rezultă din aceste cifre că la noi este posibilitate de dezvoltare foarte mare; să nu se creadă însă, că am putea să ajungem așa de repede la cifrele din străinătate. Aceasta cere un grad înaintat în buna stare materială a locuitorilor până în cele mai îndepărtate și întinse regiuni.

« S'a zis cu drept cuvânt că dezvoltarea producției și distribuției de energie electrică înseamnă o stare mai înaintată de civilizare și, dacă această stare înaintată cere energie electrică, nu este mai puțin adevărat că și energia electrică, pusă la dispoziție mai de vreme, poate contribui la înaintarea stării de civilizație a locuitorilor.

« Având prin electricitate o lumină mai bună, mai ieftină, mai sănătoasă, mai la îndemână oricând, omul își face controlul mai de aproape a stării lui de gospodărie, poate executa lucrările sale mai bine, mai repede și prin aceasta contribuie la buna stare și civilizarea lui. Fața gospodăriilor și satelor se schimbă complet.

« În unele sate din Transilvania, când s'a introdus energia electrică, gospodarii din sate au introdus lămpile electrice întâiu în grajduri, unde au putut să-și dea imediat seama de foloasele ei în ameliorarea gospodăriei lor. Putem spune cu drept cuvânt că producătorii și distribuitorii energiei electrice sunt factori importanți de progres în țară.

« Dacă urmărim statisticele ce le avem, vedem că cererea de energie electrică dela an la an, prezintă o curbă de formă parabolică cu concavitatea în sus.

« Aceasta nu înseamnă însă, că va continua în acest fel; fatal va trebui dela un timp să se îndrepte spre o parabolă cu axa orizontală.

« Bucureștii s'au caracterizat în cursul anilor prin o curbă ascensională foarte rapidă, ajungând astăzi la o consumație de vreo 140 kw-ore pe cap și an, din care 1/3 pentru tramvaie; pe când la 1910 nu erau decât vreo 25 kw-ore.

« De remarcă este de asemenea regiunea Sibiului, unde se vede un exemplu de răspândire accentuată a electricității printr'o chibzuită și perseverentă urmărire a dezvoltării gospodăriei a regiunii. Aci este una dintre cele mai vechi instalațiuni din țară făcută de vestitul Oscar von Miller și care, datorită temperamentului perseverent al locuitorilor, a continuat o dezvoltare

sănătoasă dela 1897 până azi, începând dela o cădere de apă de câteva sute de cai, care în credința generală era cea mai ieftină sursă de energie electrică; avea totuși mașini cu aburi, alimentate cu lemne ca rezervă. Pe dată însă ce distribuția a început să se întindă, cerința a devenit mai mare și conform regulei: organul face funcțiunea și funcțiunea face organul, s'a simțit nevoie de a tot mări producția energiei prin uzine termice cu motoare Diesel și combustiuinea gazului natural.

« Orașul București va atinge singur o consumație anuală de circa 100.000.000 kw-ore pentru anul curent, produse de mai multe centrale în putere totală de 67.100 kw. și cu un vârf de 34.000 kw. Durata de utilizare pentru puterea maximă emisă este de circa 3.000 ore.

« Consumația anuală a Bucureștilor reprezintă cam 1/3 parte din totalul de energie al orașelor din țară și se repartizează astfel:

- circa 32 milioane la tramvaie;
- » 35 milioane la lumină;
- » 5 milioane la stațiunea de pompe;
- » 15 milioane la forță.

« Raportul între aceste întrebunțări variază dela regiune la regiune. În regiunea Sibiu energia întrebunțată pentru industrie e mult mai importantă decât pentru lumină, producând o curbă de consumațiune cu maximum de vârf în timpul zilei. La București e contrar, și la fel e în cele mai multe orașe ale noastre. Aceasta provine și din raportul de așezare a uzinelor electrice față de sursele ieftine de combustibil. O reuniune a uzinelor Sibiu și București le-ar fi de ajutor prin reducerea rezervelor.

« Pe de altă parte, motorul Diesel dă mijloc industriașilor să-l întrebunțeze în mod avantajos, fie direct, fie prin aceea că produc ei înșiși energia electrică ce le este necesară, fără a fi nevoiți să recurgă la o rețea publică.

« Un element nou care poate influența dezvoltarea producției și energiei electrice în unele regiuni este gazul de sonde petrolifere sau gazul natural, care prin utilizare directă ne poate da, în condiții foarte avantajoase, forță motrice, încălzire și lumină mai ieftină decât printr'o centrală electrică mare și transport de energie.

« De sigur că atunci când ni se furnizează prin gaz de sonde 12.000 calorii pentru 0,80 lei, e mai economic a pune un motor de gaz decât un electromotor, ba chiar se poate face în mod izolat electricitate pentru luminat; gazul natural vine direct ca un concurent foarte puternic pentru electricitate, când e vorba de un iluminat intens exterior sau în hale mari, cu puternică

ventilație, unde se poate întrebuința direct la luminat.

« Se repetă din nou lupta de decenii între gaz și electricitate pentru facerea luminatului: lucrurile se resimt la Plocești și de sigur în regiunea gazului din Transilvania. Nu cunosc situația exactă și de sigur unii membri ai Congresului ne vor putea lămuri ulterior chestiunea.

« Cert este însă că energia electrică este totuși cea mai comodă pentru utilizare și interesul obștesc cere să fie răspândită și se cade ca producătorii și distribuitorii să studieze și să găsească mijlocul de a produce ieftin, a o distribui ieftin, utilizând sursele naturale cele mai potrivite: căderea apelor, gaze, cărbuni, păcură, după situații și împrejurări.

« Pentru producerea avantajoasă a electricității străduințele individuale ale diferitelor centrale nu sunt suficiente, este nevoie de schimburi de experiențe, schimburi de vederi între întreprinderi și producători și distribuitori, dar mai ales de reuniunea lor, chiar în syndicate industriale.

« Tot așa avem nevoie de concursul instalatorilor și fabricanților de aparate de utilizare, bune, economice, care să producă, prin sporirea consumațiunii, ieftinirea electricității, ca să o putem pune la îndemâna tuturilor, căci electricitatea produce cea mai mică grijă, cele mai puține accidente, cel mai mare confort în industrii și la particulari.

« Prin felul de utilizare a energiei electrice în industrie, adică la alte ore decât luminatul, rezultă o strânsă legătură între interesele industriei și între producătorii de energie electrică, putându-și ușura unul altuia cheltuielile.

« Este știut că mărirea producției și distribuției energiei electrice conduce mereu și încontinuu la investiții de noi și mari capitaluri în uzine și în rețele. Din nenorocire, capitalurile la noi nu se pot obține cu o retribuțiune modestă ca în străinătate și a face energie electrică ieftină cu capitaluri în care dobânzile trec de 5—6% este foarte greu.

« Situația economică financiară de azi este mai îngreunătoare ca oricând pentru a găsi capitalul necesar avantajos, deși după mine, este neexplicabil cum la noi s'au imobilizat capitaluri și micile economii în întreprinderi mai puțin sigure decât în întreprinderi electrice. O întreprindere electrică de producere și distribuire de energie electrică nu poate niciodată muri, nu se poate micșora activitatea ei, pentru că creșterea și cererile nu vor înceta niciodată. O uzină pentru luminatul orașului nu va înceta lucrul său. Ea din contră va deveni insuficientă și se poate totdeauna găsi mijlocul să fie rentabilă.

« Mă surprinde atunci că financiarul nostru n'au putut determina publicul nostru la plasarea banului lor în aceste întreprinderi, decât a-l lăsa neproductiv sau a-l pune în întreprinderi mai puțin sigure.

« Așa se face că multe întreprinderi comunale lăncezesc sau duc o viață mizeră din lipsă de capital, și ar fi rolul membrilor congresului a discuta mai de aproape această chestiune, pentru a dovedi răul și căuta soluții satisfăcătoare.

« E rolul prin urmare al congresiștilor de a începe cel puțin studiul acestor chestiuni și a găsi soluții de ameliorare.

« Această industrie a producătorilor și distribuitorilor trăește de pe urma consumatorilor de energie electrică.

« Cu cât vom pune la îndemâna clienților o energie sigură de manevrat și cu cât vom pune la îndemână mijloace de a se folosi de ea sub variate forme, cu atât deuseul va crește, prețul va scădea și întreprinderea va prospera.

« Trebuie dar ca congresul să examine cum s'ar putea diminua cheltuielile și ieftini aprovizionările.

« În această ordine de idei ar fi de examinat dacă nu s'ar putea face pentru întreaga industrie a producției și distribuției de energie electrică, o casă proprie de asigurare bazată pe mutualitatea lor, atât pentru cazuri de incendiu, cât și pentru cazurile de explozii, de accidente de mașini, aparate, etc.

« O întreprindere proprie de asigurare pe baze solide ne-ar scuti de multe inconveniente și ușura cheltuielile.

« Ca o urmare logică, congresiștii trebuie să concretizeze lucrările lor printr-o *Asociație generală a producătorilor și distribuitorilor din țara întreagă*.

« Aceasta nu este o idee nouă! Uzinele electrice din Transilvania și Banat, bucurându-se de o situație privilegiată de a nu fi fost distruse în războiul mondial, s'au putut gândi mai din vreme și au realizat o Asociație a centralelor electrice de peste munți, cu un serviciu de statistică și de informațiuni remarcabil, de real interes și pentru noi din vechiul regat și pentru care trebuie aduse toate elogiile către conducătorii acestei Uniuni, D-l președinte Dachler și secretarul Thiess.

« În acest timp noi, din părțile vechiului regat, aveam de luptat cu reorganizarea, refacerea uzinelor distruse de războiu și așa se face că am lăsat la o parte chestiunea unei asocieri a uzinelor noastre.

« Nu mai poate fi însă îngăduit ca să mergem mai departe, astfel răsleți, fără o organizație

generală capabilă de un studiu susținut al nevoilor noastre comune și în scopul îmbunătățirilor pentru binele obștească.

« Deosebit de aceasta, este știut că noi nu putem să ignorăm ceea ce se face în afară de granițele noastre și trebuie să avem mijlocul ca să ne punem în legătură strânsă cu Asociațiile similare din străinătate, din studiul și experiențele cărora noi trebuie să tragem foloase pentru înaintarea noastră și să ne străduim a aduce contribuția noastră în cercul internațional și să ocupăm cu demnitate un loc în cercul mondial.

« În această ordine de idei, o instituție românească de un caracter mai mult științific, anume I.R.E. (Institutul Național Român pentru Studiul Amenajării și Folosirii Izvoarelor de Energie), a început a lua contact cu întreprinderile din străinătate, suplinind ea, lipsa unei Asociații generale profesionale în țara românească, deși aceasta într'un mod secundar față de scopurile ei principale. Dacă această instituție a intrat în relații cu cercurile internaționale în chestiile de ordin științific, ne revine nouă, Asociației Generale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică, sarcina să intrăm în relații de ordin profesional.

« Nu putem decât să mulțumim acestui institut pentru legătura ce a făcut-o și să-l rugăm să ne dea și nouă concursul în conformitate cu statutul lor respectiv. Tot așa aducem mulțumirile noastre Asociației Uzinelor Electrice din Transilvania și membrilor ei cari au venit să studieze cu noi împreună problemele acestea. Să ne dăm mâna împreună într'o asociație generală unitară pentru rezolvarea chestiunilor profesionale în interesul general.

« Rostul congresului este, prin urmare, de a apropia pe toți producătorii și distribuitorii de energie electrică din România întreagă, pentru a-și comunica unul altuia studiile, experiențele și nevoile respective și din cunoașterea lor ca rol esențial să contribuim la prosperarea obștească, iar ca mijloc să avem Asociația generală.

« Această Asociație, o văd ca o societate de patronaj a tuturor producătorilor și distribuitorilor de energie electrică, îndeplinind un rol social, o văd ca o Uniune, care, prin obiectivitatea studiilor și acțiunilor ei, să se ridice ca o forță respectată de producători, de distribuitori și de consumatori de energie electrică.

« Sfârșind, mulțumim cu recunoștință d-lui Profesor N. Vasilescu-Karpen, ministru al industriei și comerțului, d-lui Dem. I. Dobrescu, primarul Municipiului, și tuturor instituțiilor și asociațiilor care ne onorează cu prezența lor, ne acordă simpatiile lor și ne promit astfel sprijinul pe care

contăm în îndeplinirea scopurilor ce ne-am propus ».

D-l N. P. ȘTEFĂNESCU, *Președintele Soc. Politehnice din România*, salută călduros pe reprezentanții industriilor producătorilor și distribuitorilor de energie electrică strânși aci, pentru a forma o Asociație a lor.

« Societatea Politehnică, spune d-sa, care, către finele acestui an, împlinește 50 ani de existență, vede cu mulțumire înjghebându-se din sânul ei, o nouă asociațiune cu caracter tehnic, după cum tot de aci au pornit inițiatorii altor asociațiuni, ca Asociația Inginerilor, a Arhitecților, a Inginerilor Chimisti, etc.

« Societatea Politehnică vă urează deplin succes în noua formațiune a d-voastră și, ca mamă iubitoare de copii ei, vă pune la dispoziție casa ei, asigurându-vă de tot concursul ei ».

D-l Profesor C. D. BUȘILĂ, *Președintele Uniunii Generale a Industriașilor din România și al Institutului Național Român pentru Studiul Amenajării și Folosirii Izvoarelor de Energie*, vorbește în numele acestor instituțiuni:

« Cu toții suntem foarte fericiți de inițiativa pe care Municipiul București o ia, pentru a strânge pe producătorii și distribuitorii de energie din România, în scop de a se pune bazele unei Asociații. Necesitatea unei asemenea Asociații era de mult simțită și e foarte bine că se realizează azi. Li dorim succes.

« Ca Președinte al « Uniunii Generale a Industriașilor din România », pot spune că ne simțim foarte fericiți, că una din principalele ramuri de producție a țării, găsește ocazia de a se grupa într'o asociațiune profesională. « Uniunea Generală a Industriașilor » a ocupat repede un loc foarte bun, apărând interesele țării; aceste syndicate pot fi numai de folos, căci numai din colaborarea lor va ieși adevărata propășire. Asociația A. P. D. E. va găsi un sprijin efectiv în concursul U. G. I. R.

« În calitate de Președinte al « Institutului Național Român pentru Studiul Amenajării și Folosirii Izvoarelor de Energie » țin să salut inițiativa aceasta și să asigur pe inițiatorii și pe acei ce vor avea conducerea, de tot concursul ce va putea să-i dea și îl va da acestei opere. I. R. E. are un alt caracter și, în limitele fixate de statute, își va continua mai departe opera, ce de 5 ani o realizează; nu ne privesc chestiunile profesionale ale producătorilor și distribuitorilor și Asociația nu va putea decât să câștige un concurs sincer din partea Institutului. În lipsa unui asemenea Institut la noi în țară, I. R. E. a căutat a lua relațiuni cu străinătatea.

« In ziua când A. P. D. E. va lua ființă, noi vom fi la dispoziția ei. Noi nu avem nici un amestec în chestiunile profesionale, ci numai în cele științifice și tehnice. Realizarea nu se va face decât prin concursul sincer al tuturor, fără nici un dedesubt, numai așa se va putea ajunge la opera folositoare intereselor generale ale țării.

« Asociația să discute deschis statutele, pentru ca din discuția lor să se ajungă ca A. P. D. E. să fie un organ de folos național.

« Mulțumesc Municipiului pentru inițiativa bună și sănătoasă ce a luat ».

D-l Profesor C. BUDEANU, *secretar general al Ministerului de Industrie și Comerț*, spune:

« Primul congres al A. P. D. E., reprezintă începutul unei etape noi în viața profesională a întreprinderilor ce sunt azi reprezentate și nu va întârzia să-și dea influența lui binefăcătoare. Nu mai insist asupra importanței evidente a acestei manifestări. Relevez numai faptul că rolul unor astfel de manifestări s'a impus de mult în străinătate, unde, ceva mai mult încă, s'a simțit repede nevoia chiar a unei Uniuni Internaționale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie.

« Asociația noastră este, în importanță, de aceeași categorie, ceea ce pot să afirm, în calitate de fost participant la mersul activității întreprinderilor de producere și distribuire de energie electrică.

« Sunt probleme ce impun o soluționare în comun. Acest congres apare deci ca un început de colaborare și coordonare, în timpurile grele de azi. Sunt probleme profesionale acute, care necesită o soluționare obiectivă, mai rațională.

« Trec asupra detaliilor ce v'au fost relevate cu atâta competență de d-l Ștefănescu-Radu, mă refer însă la o chestiune de ordin general și preponderent, care este în strânsă legătură cu programul de activitate al Asociației: este vorba de interesele economiei naționale.

« Este evident că una din principalele cauze ale crizei de azi, este necoordonarea diferitelor elemente constitutive ale vieții noastre economice și cred că poate una din categoriile de întreprinderi, unde importanța acestei coordonări e mai evidentă, o constituie tocmai aceea pe care d-v. o reprezentați aci. Pe de altă parte, Economia Națională Română, în situația ei de azi e mai sensibilă ca oricare alta la orice deviație dela soluționările raționale la care, în mod natural, ne conduc activitățile economice coordonate. De aceea speranțele ce se pun în inițiativa d-voastră de azi sunt mari, realizarea lor comportând în special, în ceea ce privește interesele economiei naționale, o colaborare cât mai largă între activitatea d-voastră

și aceea a politicii economice a Statului. In ce mă privește, mă voi considera onorat de a mă enumăra printre colaboratorii d-voastră în urmărirea acestui program.

« In afară de aceste două laturi, cea pur profesională, cu toate subdiviziunile ei de natură tehnică și cea socială și de colaborare a problemelor economiei naționale, o organizație ca a d-voastră mai are de înfăptuit și un al treilea punct de program: punerea în concordanță a Asociației Române cu a acelora din străinătate, legături utile, atât din punct de vedere tehnic și profesional cât și din punct de vedere moral.

« Din acest punct de vedere, cred că merită a fi relevată activitatea pe care I. R. E. a dus-o până acum prin Comitetul său special al Producătorilor și Distribuitorilor, atunci când o Asociație a Producătorilor și Distribuitorilor nu exista încă în România. Această activitate a permis a se anticipa în mod efectiv prin participarea noastră la activitatea atât de interesantă a Uniunii Internaționale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică.

« Această participare a fost de altfel destul de apreciată, apreciere manifestată în special prin importante în sarcinări date Comitetului nostru, printre care menționez, printre altele, aceea de a prezenta raportul general al problemei tarifării pentru congresul dela Bruxelles din 1930.

« Relevez de asemenea că tot prin activitatea I. R. E., s'au început lucrările de elaborare de prescripțiuni cu colaborarea celor mai autorizați reprezentanți ai producătorilor și distribuitorilor de energie din țară.

« Domnilor, drept orice încheiere, îmi permit de a aduce sincerele mele felicitări Comitetului de organizare a acestui Congres de a ne fi strâns azi la o altă și în special principalului său animator, d-lui Profesor Ștefănescu-Radu.

« Totodată urez Asociației o rodnică activitate în acest congres cât și, în general, realizarea frumosului scop ce și-l impune a-l urmări ».

D-l D. LEONIDA, *Profesor la Școala Politehnică din Timișoara*, relevă că gradul de utilizare a energiei electrice determină înălțimea civilizației unui popor.

« Nu pot vedea — spune d-sa — decât cu mare interes lucrările acestui congres. Școala Politehnică din Timișoara, care mi-a făcut cinstea de a o reprezenta, urează spor și reușită ».

D-l Profesor D. GERMANI, *în numele Asociației Generale a Inginerilor din România*, salută cu toată căldura pe toți participanții.

« De bună seamă, printre toate ramurile de pro-

ducție, a d-voastră are o deosebită importanță, deoarece ajută pe toate celelalte, iar creșterea și răspândirea aplicațiilor ei este o notă a progresului. Electricitatea a luat în ultimul timp și la noi în țară, o dezvoltare importantă, suscitând probleme complexe, care au nevoie să fie lămurite și soluționate. Pentru aceasta este nevoie de toate competențele și de toate bunăvoințele. Cine este mai indicat pentru lămurirea lor către public, către autorități și legiuitori și pentru ca să apere interesele acestei importante industrii, decât dvs., organizați într-o asociație impozantă și puternică.

« În numele A. G. I. R. sunt fericit să urez spor lucrărilor Asociației, succes și izbândă tuturor membrilor ei ».

D-l Ing. U. N. ISSĂRESCU, *Președinte al Asociației Inginerilor Diplomați ai Școlii Politehnice din București*, spune:

« Certitudinile economice dispar rând pe rând, iar în locul lor apar schițe vagi sau puncte de vedere personale. Pretutindeni criza arată omului neputința lui de a se ridica deasupra împrejurărilor și evenimentelor. De aci — nevoia sporită a solidarizării și înfrățirii.

« Congresul de azi e un semnal de strângere a rândurilor pentru apărarea intereselor « Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică ».

« Dacă prevederea ar grupa, după interese economice, cercuri și activități cât mai largi, s'ar ajunge mai de vreme la termenii simpli ai problemei schimbului dintre agricultură și industrie. Iată de ce Congresul care se deschide, pe lângă interese specifice producătorilor de energie electrică, trebuie să rezerve o legătură de continuitate, o racordare cu interesele mai generale ale consumatorilor de energie electrică. Înțelepciunea producătorului începe cu interesul ce poartă asigurării consumației. Cu aceasta orice Congres e menit să atingă și problemele de ordin general ale economiei noastre.

« În electricitate, toate mașinile și aparatele receptoare nu se pot pune în funcțiune fără existența tensiunii electrice. În mecanismul economic, așisderea, între polii economiei trebuie să existe o tensiune animatoare. Din ce în ce apare mai limpede că elementul capital pentru țara noastră în componența acestei tensiuni animatoare este prețul vagonului de grâu. Oricât ar părea de paradoxal, dintr'un congres al energiei electrice, în grija pentru bună starea consumatorului trebuie să apară ca ultim punct al dezideratelor lui exprimată dorința îmbunătățirii situației generale.

« Producătorii de energie electrică se găsesc în majoritate pe tărâmul concesiunilor comunale sau de Stat și deci la adăpostul concurenței libere,

care astăzi aproape suprimă orice beneficiu net. Aci e motivul pentru care industria producătorilor de energie electrică n'a cunoscut criza actuală sub forma ei îngrijorătoare, din toate ramurile de activitate. Trebuie rezolvată și problema ieftinirii kilowatt-orei deopotrivă cu micșorarea costului ei de revenire, pentru a se ajunge în totul la o adaptare la noile condiții generale economice.

« Cu aceste cuvinte, Asociația Inginerilor Diplomați ai Școlii Politehnice urează Congresului spor la muncă și realizări fericite ».

Ședința s'a ridicat la orele 10, anunțându-se cea de după masă la orele 17.

Constituirea Asociației. Ședința se deschide la ora 17, sub președinția d-lui N. G. Caranfil.

D-l I. ȘTEFĂNESCU-RADU dă citire proiectului de statut A. P. D. E. care este adoptat de adunare.

La discutarea articolelor au luat parte d-nii: Gr. Blank, C. Budeanu, C. D. Bușilă, N. G. Caranfil, Gh. Em. Filipescu, C. R. Mircea, I. Solomon, V. Stark, I. Ștefănescu-Radu, H. Thiess, M. Voinescu.

Statutele au fost votate prin aclamațiuni.

S'a procedat apoi la alegerea președinților și membrilor de onoare ai Asociației, în conformitate cu statutele votate.

Au fost aleși:

Președinți de onoare: d-nii N. Vasilescu-Karpen, Dem. Dobrescu, C. D. Bușilă.

Membri de onoare: d-nii Pl. Andronescu, C. Budeanu, D. Germani, I. S. Gheorghiu, D. Hurmuzescu, D. Leonida.

S'a ales apoi Comitetul central, după cum urmează, în conformitate cu statutele:

Președinte: d-l I. Ștefănescu-Radu.

Președinți de secții: d-nii M. Voinescu (Secția I-a, Câmpina); S. Dachler (Secția II-a, Sibiu); C. Miklósi (Secția III-a, Timișoara); M. Volanschi (Secția IV-a, Iași).

Membri: d-nii M. Bazili, N. G. Caranfil, Gh. Em. Filipescu, C. Ganzert, K. Knizsek, T. Lucescu, Șt. Mateescu, E. Munteanu, Gh. Petrescu, Em. Rotten, I. Solomon.

Censori: d-nii Gr. Blank, Gh. Chrysicos, D. Șerbănescu.

Censori supleanți: d-nii N. Caciorovschi, V. Jurca.

Ședința următoare e anunțată pentru a doua zi, la orele 8½.

Comunicări și discuțiuni (14 Septembrie 1931). Ședința se deschide la orele 8½ dimineața, în palatul Soc. Politehnice, sub președinția d-lui N. G. Caranfil.

D-1 Ing. I. SOLOMON, *directorul Uzinei Comunale de Apă și Electricitate din Piatra-Neamt*, arată că își va lua libertatea de a vorbi în chestiunea delicată a amestecului politic în exploatarea Uzinelor Comunale.

« Aceasta are loc mai cu seamă în stabilirea tarifelor, în urmărirea încasărilor, precum și în privința modului cum administrațiile comunale obișnuiesc a da încasărilor uzinelor alte destinațiuni decât la plata furnisoriilor respectivi. Din această din urmă cauză dela o vreme nu se mai pot face aprovizionări avantajoase, uzinele rămânând la discreția acelor furnisori, cari pot și vor să dea pe credit și dela cari trebuie a se accepta orice prețuri. Asociația ar putea contribui cu mult la lămurirea rezultatelor nefaste a unui astfel de amestec în urma căruia nu numai uzinele considerate separat, ci interesul general al abonaților și contribuabililor este dăunat.

« În privința tarifelor, sigur că nu se poate urmări o egalitate a acestora pentru toată țara, condițiile de instalare și de funcționare ale uzinelor fiind foarte variate, însă Asociația ar putea să stabilească norme generale de calcul a acestor tarife, pe autoritatea căreia șefii serviciilor electrice ale comunelor s'ar putea sprijini, față de opiniile și intervențiile persoanelor necompetente în această materie.

« O chestiunea în care Asociația ar avea un deosebit rol să intervie nu numai printr'o acțiune lămuritoare, dar chiar spre a cere o reglementare corespunzătoare din partea autorităților superioare, este aceea privitoare la sistemul obișnuit de către mai toate instituțiile de Stat, precum și de cele particulare cu scop cultural sau filantropic, de a pretinde comunelor furnisarea gratuită a curentului sau cel puțin reduceri însemnate ale tarifului.

« Pentru autoritățile și instituțiile de Stat de orice fel, acestea având propriile lor bugete cu prevederi corespunzătoare, nu se găsește nicio justificare în tendința lor de a căpăta curentul gratuit și astfel a se alimenta în mod indirect din bugetele comunelor. Iar în ce privește instituțiile culturale și filantropice, de sigur că acestea trebuie să se bucure de sprijin din partea comunelor. Dar aceasta să se facă în mod direct, prin subvenții corespunzătoare, prevăzute în buget și nu prin furnituri gratuite de curent, prin care se pierde evidența rentabilității reale a uzinelor.

« Pentru întreprinderile comercializate există o dispoziție legală în legea comercializării, care oprește furniturile gratuite sau sub cost, către orișicine, ceea ce ar trebui să se extindă și asupra întreprinderilor publice necomercializate.

« Asociația Uzinelor, care se înființează acum, va trebui să lămurească locurile în drept, de nece-

sitatea urgentă a introducerii în uzinele electrice a unei contabilități sistematice și independente de restul administrației comunale, dat fiind caracterul strict industrial și comercial al acestor uzine, care, din punct de vedere gestionar, prezintă cu totul alt aspect decât administrațiile publice obișnuite. O astfel de contabilitate răspunzând scopului enunțat este aceea numită dublă, singura care dă în orice moment o oglindă fidelă a veniturilor și cheltuielilor și prin această servește de îndreptar al întregii exploatare.

« Ca încheiere, menționăm că între dispozițiunile, având de altfel un rost bine determinat și prețuit ale nou înființatului Oficiu Central de Licitatii, este una care nu este folosită de un avantajos aprovizionări și prin aceasta produce greutăți și pagube uzinelor. Anume dispozițiunea ca aceasta să-și facă dela început programul de lucrări pe întreg anul bugetar, împreună cu ținerea licitațiilor și contractărilor respective.

« Sigur că aceasta poate avea loc în cazurile excepționale ale unor lucrări extraordinare, nu însă în ce privește materialele necesare lucrărilor curente de instalație și întreținere, care nu pot fi prevăzute cu precizie. Procurarea lor la începutul anului are de rezultat că se blochează bani în unele materiale, care cu toate prevederile nu au fost totuși întrebuințate, în schimb nu mai sunt la urmă fonduri pentru obiecte, a căror necesitate a survenit pe neașteptate mai târziu.

« Pentru combustibil, uleiuri, s'ar mai putea face previziuni pentru un an întreg, nu însă pentru piese de schimb, pentru mașini și alte asemenea.

« Pe lângă imposibilitatea unei suficient de exacte previziuni a materialelor ce vor fi necesare în cursul anului, dar contractarea lor globală la începutul anului este foarte desavantajoasă și din punct de vedere comercial, mai cu seamă în timpurile actuale de foarte pronunțată baisse-ă a prețurilor, căci se pierde posibilitatea de a face aprovizionări din ce în ce mai ieftine, chiar în cursul aceluiași an, în măsura în care prețurile scad.

« Nici măcar considerentul că se produce o compensație, atunci când — lucru de altfel foarte puțin probabil azi — are loc și o urcare a prețurilor, nu justifică sistemul contractării pentru trebuințele întregi la începutul anului, de oarece este un fapt al practicii de toate zilele, că furnisorii găsesc întotdeauna mijlocul formal de a se sustrage dela o furnisare cu prețuri vechi, atunci când între timp prețurile s'au urcat. Cel mai bun pretext pentru aceasta îl furnizează de obicei chiar uzinele, resp. administrațiile comunale, care mai niciodată nu pot îndeplini în termen angajamentele de plată contractuale.

« Asociația Uzinelor Electrice va avea un vast și

foarte folositor câmp de activitate, dacă va stăruia pentru lămurirea administrațiilor competente asupra desavantajilor, care rezultă pentru bunul mers al uzinelor, deci pentru interesul general, din metodele în prezent aplicate și va întocmi norme de administrație ale acestora mai adecvate caracterului lor tehnico-comercial, care să servească de îndrumător în această privință.

« Mai cu seamă uzinelor din provincie le-ar fi de folos o astfel de activitate din partea Asociației, căci acestea din urmă sunt mai mult stânjenite în bunul lor mers, nu prin vreo lipsă de bunăvoință, dar prin mai puțină înțelegere a caracterelor specifice exploatării și printr'un mai puternic amestec al factorilor politici ».

D-l Ing. N. CACIOROVSKI, *directorul Uzinelor Comunale Tighina*, spune:

« Chestiunile relevate de colegul nostru d-l Solomon, sunt de primă importanță pentru uzinele electrice comunale, mai cu seamă pentru cele mici ce se află sub administrația organelor comunale.

« În general, trebuie să constatăm cu mult regret că primăriile noastre, cu o mică excepție, au o concepțiune absolut falsă asupra rostului uzinelor electrice comunale, nu se interesează de nevoile lor vitale și le consideră numai ca niște surse de venit pentru a umple golurile casierilor comunale.

« Odată cu promulgarea legii de comercializare, s'a ivit o posibilitate largă de a ameliora în mod simțitor situația întreprinderilor electrice comunale prin acordarea lor a unei autonomii necesare dezvoltării normale și prin derogarea lor dela legea contabilității publice, însă această lege a rămas aproape fără aplicare: în toată țara s'au format numai câteva regii mixte și două regii publice comerciale, din care una este reprezentată de mine. Toate celelalte uzine, afară de cele concesionate, au rămas sub paza formelor vechi, care stagnează orice activitate a lor.

« În primul rând, am în vedere legea contabilității publice. Poate că aceasta este frumoasă, însă nu pentru domeniul nostru, unde sistemul de administrare trebuie să fie elastic și lipsit complet de birocrațism și unde această lege creează multe dificultăți și formalități destul de complicate și absolut inutile.

« Ca un exemplu viu, pot arăta Uzina Electrică a Municipiului Chișinău, care, nefiind modernizată până în prezent, rămânând tot cu curent continuu, nu e în stare de a procura la timp piesele de rezervă necesare reparațiilor urgente și se află actualmente în completă stare de ruinare.

« Mai departe, aș vrea să semnaliez factorul al doilea negativ, care este tot așa de important ca și cel dintâiu și care constă în amestecul permanent

al organelor pur administrative în activitatea uzinelor comunale.

« Este absolut incontestabilă necesitatea controlului asupra activității întreprinderilor comunale. Nu putem avea nimic împotriva ca acest control să fie cât se poate de aspru, însă el nu poate fi atribuit decât organelor de competență tehnică, nicidecum administrative, fără participarea specialiștilor în materie.

« Pentru a ilustra starea de lucruri dureroasă, ce creează acest amestec administrativ, vă pot da niște exemple din practică proprie, destul de caracteristice.

« Acum câțiva ani, din bugetul Uzinei Electrice a fost tăiat de către autoritățile superioare aproape întregul personal al uzinei, lăsând numai doi lucrători din numărul total de 16. Cum s'ar putea deservi o uzină cu patru motoare Diesel, cu o rețea de întindere peste 20 km. și un număr de circa 1600 abonați, numai cu un mecanic și un ungător — aceasta a rămas secretul autorului. Au trebuit multe eforturi din partea noastră pentru îndreptarea situației.

« În anul 1929, chiar în ajunul comercializării noastre, s'a întâmplat un lucru tot așa de curios. D-l prefect al județului, care aprobă bugetul comunei, a binevoit să scoată din lista personalului pe directorul Uzinelor Comunale, cu toate că am drepturi indiscutabile, fiind încadrat de mult în corpul tehnic cu un stagiu destul de îndelungat.

« Motivul acestei măsuri originale a fost că nu e nevoie de un inginer, căruia trebuie să i se plătească o leafă mare, căci se poate încredința mecanicilor conducerea întreprinderii, aceasta pentru o uzină ce are un capital investit de circa 30.000.000 lei.

« Faptul citat caracterizează destul de vădit, mentalitatea unor oameni politici din provincie, cari posedă acolo o putere mare și pot influența atât de negativ asupra dezvoltării întreprinderilor comunale.

« Bine că în cazul nostru am avut tot sprijinul necesar în consiliul comunal, care a luptat cu multă râvnă pentru restabilirea drepturilor sale stîrbite.

« Însă este ușor de închipuit, ce dezastru ar fi produs la noi, dacă administrația comunală ar fi avut o aceeași concepțiune fatală ca și autoritatea superioară.

« Actualmente, în chestiunea tarifelor de energie electrică, din partea diferitelor autorități se fac presiuni în sensul că se cere în mod insistent reducerea tarifelor actuale cu minimum 30% din cauza economiilor bugetare. Aceasta este absolut inadmisibil pentru noi, sacrificiul cerut fiind peste putințele noastre. Administrația regiei, a acordat

autorităților o reducere de 15%, recomandând ca pentru celelalte 15%, instituțiile respective să-și facă economie în consumul energiei, evitând risipa luminii și utilizând becuri mai economice.

« Cum se face plata curentului electric din partea instituțiilor publice, d-voastră cunoașteți perfect de bine.

« La întreprinderea noastră mică, suma totală a datoriilor din partea Statului întrece un milion, iar la 17 crt. la Comitetul central de revizuire, avem un litigiu cu Ministerul de Justiție pentru neplata consumului de apă și energie electrică, în sumă de circa 400.000 lei numai din partea a două instituții: a tribunalului și penitenciarului.

« V'am expus în scurt situația actuală, atât de tristă, a uzinelor comunale, mai ales a celor mici.

« Pentru îndreptarea acestei situații, trebuiesc luate măsuri urgente, altfel, în viitorul apropiat, în loc de dezvoltarea uzinelor noastre, vom avea pretutindeni un regres formidabil.

« Cu acest prilej, țin să fac un apel energic către Comitetul Asociației noastre ».

D-l N. G. CARANFIL, *directorul general al Uzinelor Comunale din București*, în completarea cuvântărilor d-lor Solomon și Caciarovschi, prin care s'au arătat observațiunile uzinelor comunale din provincie, adaugă că și uzinele din București au de suferit amestecul autorităților în conducerea și gospodăria lor internă.

« Ca exemplu tipic, aș putea menționa adresa Ministerului Armatei primită de curând la Uzinele Electrice din București, prin care cere să se reducă tarifele în aceeași proporție în care i-a fost redus bugetul, adică cu 30%.

« D-l Solomon a ridicat și chestiunea contabilității. Asociației îi revine chestiunea studierii și realizării formelor de exploatare. D-sa a mai relevat chestiunea Oficiului de Licitație. Acest oficiu nu se mulțumește numai cu procesele-verbale dela licitații așa cum arată legea, ci el cere ca toate dosarele să fie înaintate, urmând ca d-lor să decidă care ofertă să fie acceptată.

« Or, vă închipuiți câtă armată de specialiști ar trebui să posede un astfel de organism și cum va putea un șef de uzină să-și asume răspunderea exploatării, când e obligat să accepte ce i se recomandă de alții.

« Pentru celelalte sugestii, Asociația ar putea contribui cu sfaturi ».

D-l C. D. BUȘILĂ, relevă rolul Asociației de a studia chestiunile mari de real interes pentru economia țării.

D-l N. G. CARANFIL dă citire telegramii d-lui

I. S. GHEORGHIU, *secretarul general al Ministerului Lucrărilor Publice*, prin care d-sa regretă că este împiedecat de-a lua parte la ședință.

D-l I. G. RARINCESCU, *directorul Energiei din Ministerul Industriei și Comerțului*, — în legătură cu chestiunile ridicate de d-nii Ing. Solomon și Caciarovschi, directorii Uzinelor Comunale ale orașelor Piatra-Neamț și Tighina, — spune următoarele:

« Sunt de părere să se precizeze mai întâi că, în cazul uzinelor electrice comunale exploatare în regie de către Municipiu și comune, vor putea face parte din Asociația Generală a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie, municipiile și comunele respective și în consecință conducătorii acestor uzine, inclusiv directorii, pot reprezenta aceste municipii sau comune la lucrările Asociației, în baza unor delegațiuni date cu îndeplinirea formelor legale, în conformitate cu directivele care le vor fi fixate și cu interesele acestor municipii și comune a căror salariați sunt.

« De asemenea, în cazul când uzinele electrice care satisfac nevoile publice și particulare ale municipiilor și comunelor, sunt exploatare printr'una din formele prevăzute de legea pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice, publicată în Monitorul Oficial Nr. 62 din 16 Martie 1929, o asemenea reprezentare poate fi făcută în aceleași condițiuni și de asemenea în baza unor delegațiuni date de către proprietarii uzinelor respective, cu îndeplinirea formelor legale ».

În continuare, d-l Inginer Rarincescu constată că este în adevăr absolut necesar să se ia măsuri pentru ca exploatarea actuală a celor mai multe uzine electrice comunale, să fie făcută în bune condițiuni și asigurându-li-se o dezvoltare normală.

« Pentru aceasta însă, Asociația Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică, având în vedere rolul său, precum și faptul că municipiile și comunele pot face parte din membrii săi, va putea să conlucreze cu organele Statului și în special cu Direcția Energiei din Ministerul Industriei și comerțului, pentru:

1. A se întocmi regulamente și prescripțiuni oficiale care, sub diverse sancțiuni, să oblige municipiile și comunele să exploateze în bune condițiuni uzinele lor electrice.

2. A se face intervențiunile necesare către municipii și comune de către autoritățile respective, pentru a se organiza exploatarea uzinelor electrice comunale, în așa fel, încât să se poată asigura dezvoltarea lor normală, potrivit intereselor economice ale municipiilor și comunelor respective,

precum și nevoilor de energie ale consumului public și particular ».

D-l N. G. CARANFIL mulțumește d-lui Rarinceșu pentru participarea d-sale activă. Asociația contează pe sprijinul d-sale.

D-l GÜNTHER-FICHTNER, *inginer*—Craiova, face următoarea comunicare cu privire la chestiunea contorilor:

« Experiențele au dovedit că prescripțiunile Ministerului de Industrie, conform cărora uzinele electrice n'au voie a monta abonaților decât contori plombați de către Biroul de Măsuri și Greutăți, constituie o sursă permanentă de greutate mari pentru uzinele producătoare de energie electrică.

« Este cunoscut că, după lege, contorii unei uzini electrice trebuie controlați de către metrologul Statului, periodic, la intervale de cinci ani; or, unui metrolog, care într'un an întreg nu stă decât circa patru săptămâni pentru controlul contorilor, nu-i este posibil să depășească numărul de patru sute de contori în acest interval; rezultă dar, că pentru o uzină mai mare, cum e de exemplu cea din Craiova, care are circa 6.000 de abonați, ar fi necesar metrologului cu acest sistem, 15 ani ca să poată revizui toți contorii.

« Pierderea care o cauzează faptul că un contor înregistrează consumul mai redus decât în realitate, oricine dintre d-nii de față o poate aprecia. În orice caz, faptele au dovedit că contorii, cari n'au fost revizuiți ani de zile, au arătat energia consumată cu 40% în minus, deci clientul a consumat surplusul acesta de 40% în mod gratuit.

« România, cu climatul ei excesiv (vara cu plus 50 C., iarna cu minus 20 C.), constituie o dificultate pentru uleiul întrebuințat la contori, care iarna capătă o viscozitate mare, stânjenind funcționarea, iar vara, din contră, prin fluiditatea excesivă a uleiului, metalele aderă prea intim, deci aceeași stânjenire.

« Afară de aceasta, instalațiile imobilelor sunt executate uneori în mod rudimentar, fapt care silește pe abonat să-și repare încontinuu siguranțele fuzibile, prin sârmă cu secțiunea mult mai groasă, astfel că, prin deseale scurt-circuite, magnetii de frânare ai contorilor se slăbesc, producând o eroare de înregistrare de multe ori în plus, lucru care dă naștere la neînțelegeri între abonat și uzină. Deci o uzină, care dă atenția cuvenită etalonării contorilor, se vede silită să aibe un număr considerabil de contori de schimb, spre a nu călca indicațiunile Biroului de Măsuri și Greutăți, după care ruperea plombei unui contor de către uzină, spre reetalonare sau reparare, este cu desăvârșire interzisă. Aceasta înseamnă o investi-

țiune inutilă a unui capital important, adică cheltuieli nemotivate, în acest timp de criză, cheltuieli care nu pot fi suportate de uzină.

« Susmenționatele chestiuni trebuiesc negreșit examinate și este de propus ca Ministerul de Industrie să acorde permisiunea ca uzinele producătoare de energie electrică, posedând o stație modernă de etalonarea și repararea contorilor, să-și poată reetalona sau repara proprii ei contori, punând în același timp și plombele lor.

« În cazul când abonatul se îndoește de buna funcționare a contorului, el are dreptul să ceară o examinare a lui prin Biroul de Măsuri și Greutăți, suportând el cheltuielile, dacă contorul a funcționat normal. În afara de această chestiune, se pune întrebarea dacă Statul n'ar fi dispus să reducă taxa de plombare a contorilor, ținând seama de criza care bântue azi; pentru aceasta aș propune să facem o cerere în sensul de mai sus la Biroul de Măsuri și Greutăți ».

D-l N. G. CARANFIL. — « Chestiunea contorilor este foarte importantă și va trebui studiată îndeaproape. De asemeni și chestiunea reducerii de taxe ».

În continuare, d-l GÜNTHER FICHTNER, mai comunică următoarele, relativ la reclama comună a uzinelor de electricitate:

« Asociația nou fondată a producătorilor și distribuitorilor de energie electrică din România, va avea, fără îndoială, intenția să introducă în programul ei de lucru propaganda pentru urcarea consumului curentului și intensificarea întrebuințării electricității în gospodărie și industrie.

« În orice regiune de alimentare a unei uzini electrice, fie că este vorba de o metropolă, fie de un mare oraș industrial, s'a observat până acum că, după un număr de ani, când cea mai mare parte a clădirilor regiunii de alimentare fuseseră racordate la rețea, se înregistrează numai cu încetul o creștere a consumului electricității. Sporul de racordări în raporturi normale se datorează numai clădirilor noi și unor exploatare industriale sau agricole. Este în interesul rentabilității oricărei uzini electrice de a tinde către o creștere continuă a consumului de curent prin întrebuințarea electricității în gospodărie și industrie, obținând astfel și în timpul zilei utilizarea sarcinii maxime a mașinilor.

« Propaganda pentru întrebuințarea electricității, așa cum se face pentru orice marfă, trece neabătută în seamă. Ideea de o reclamă comună a uzinelor electrice din România, ar putea da rezultate bune chiar și în starea actuală care este desul de critică.

«Societatea Generală de Gaz și Electricitate București a și pășit pe drumul propagandei pentru electricitate, prin expoziția ei permanentă, precum și prin excelente reviste de reclamă. Ținta Asociației ar trebui să fi aceea de a încuraja dezvoltarea uzinelor electrice din România și în special a celor mari.

«Experiențele altor țări ca Elveția, Suedia, Germania și Franța, care fac cu succes propagandă comună în domeniul electricității de un deceniu, au arătat că o reclamă pentru diferite aparate ca, ventilatoare, mașini de călcat, ibrice, cazane, perine și sobe electrice, a căror vânzare poate fi forțată în anumite anotimpuri, promite numai atunci succese, când idea «nimic fără electricitate» a fost suficient propagată. Trebuie dar, să obișnuim pe abonații noștri cu idea că întrebuințarea electricității în industrie și gospodării înseamnă un mare progres și oferă multiple și reale avantajii în ce privește rapiditatea, siguranța și igiena.

«Uzinele urbane au posibilitatea, deșteptând interesul publicului pentru anume aparate, să-și sporească consumul, lucru ce nu stă în putința uzinelor rurale.

«Câteva date statistice, care, cu toate că sunt luate în anul 1928, totuși pot servi ca ghid, ne arată că energia consumată de cap de locuitor în România, de 26 kilowat-ore la o populație de 17.000.000 locuitori, este cu mult inferioară față de alte State.

«Se consumă:

În Polonia: la 30,4 mil., 76 kw-ore pe cap de locuitor anual;

În Cehoslovacia: la 14,5 mil., 117 kw-ore pe cap de locuitor anual;

În Ungaria: la 8,66 mil., 70 kw-ore pe cap de locuitor anual;

În Portugalia: la 6,5 mil., 34 kw-ore pe cap de

«Nu mai vorbim de Statele cu populație deasă, cum sunt de pildă, Franța, care, la 44,1 milioane locuitori, consumă 365 kw-ore pe cap de locuitor anual, sau Germania care, la o populație de 64,9 milioane, consumă 472 kw-ore pe cap de locuitor anual.

«Prin Asociația Uzinelor Electrice, prin schimbări de idei și prin procurarea în comun de mijloace cât mai variate de reclamă, ca: placarde, prospecte, dispozitive, clișee, etc., s'ar putea ajunge la ținta dorită.

«Țin cu plăcere la dispoziția unei comisii, care probabil va lua ființă în acest scop, roadele experienței mele, adunate în decursul unei lungi activități de colaborator la Uniunea Uzinelor Electrice din Berlin».

D-I M. BERCOVICI, inginer la Uzinele Electrice din

București, face o comunicare, cu privire la organizarea sistemului de producere și distribuție a energiei electrice din Capitală, lucrare ce va apare în extenso în unul din numerele viitoare.

D-I P. GEORGEVICI, inginer la Uzinele Electrice din București, face următoarea comunicare relativ la sistemul de propagandă și tarification a energiei electrice aplicat la București:

«În dorința de a procura cetățenilor cât mai mult confort, Uzinele Comunale de Gaz și Electricitate din București (pe scurt *Gazelectra*) au pășit la o propagandă intensă, pentru a determina pe cetățeni, în propriul lor interes, să introducă în gospodăria lor aparate electrice și cu gaz aerian.

În acest scop *Gazelectra* a luat următoarele dispoziții:

«1. Acordă plata în rate a costului bransamentului electric sau de gaz aerian (până la 18 rate lunare).

«2. Aplică tarife reduse pentru felurile aplicațiunii ale electricității și gazului aerian.

«Tarifele pentru energia electrică sunt divizate în patru grupe și anume¹⁾:

«Pentru luminat

» utilizări casnice

» forță motrice

» utilizări speciale.

«Broșuri explicative, difuzate la domiciliul abonaților, dau detaliile necesare.

«3. Pentru a da posibilitatea cetățenilor de a se informa asupra calităților tehnice și consumațiunii de energie ale aparatelor electrice, spre a vedea și încerca ei înșiși aparatele ce ar dori să-și procure, s'a amenajat în Calea Victoriei Nr. 116 (astăzi mutată în Calea Victoriei Nr. 50), o sală de expoziție și demonstrație, împreună cu o secție de informații, unde ingineri și personal special instruit se află la dispoziția publicului, spre a da în mod gratuit informațiunile cerute, respectiv de a face demonstrația aparatelor expuse.

«4. Pentru lămurirea și documentarea mai amplă a publicului asupra aplicațiunilor electricității în menaj, se editează broșuri periodice în care se expun clar și pe înțelesul tuturor diversele aplicațiuni ale electricității în gospodărie, felul aparatelor, consumul lor de electricitate, costul consumațiunii, economia realizată, etc. Toate broșurile acestea se împart gratuit la domiciliul abonaților prin încasatorii *Gazelectra*, sau se dau vizitatorilor localului expoziției.

«Cum conținutul acestor broșuri este redactat

¹⁾ Dăm la fine o notă cu redactarea tarifelor sub titlul: *Tarifele de vânzare a energiei electrice la București.*

în mod neutral, ele pot fi utilizate și de către ceilalți membri ai Asociației Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică pentru propaganda printre abonații lor.

« Pentru acest scop, serviciul de propagandă al « Gazelectrei » oferă aceste broșuri în preț de cost.

5. Serviciul de propagandă mai organizează periodic conferințe însoțite de proiecțiuni luminoase, demonstrațiuni publice, proiecțiuni-reclamă la cinematografele principale din Capitală, etc., și prin care interesații au cea mai bună ocazie de a se documenta în modul cel mai amplu asupra tuturor chestiunilor de actualitate în domeniul utilizării practice a electricității.

6. În fine, spre a da posibilitate abonaților de a-și procura aparatele electrice, de care au nevoie, s'a realizat un sistem de cumpărare în rate, printr-o organizație zisă « Totelectric ».

« Componentii acestei organizații sunt: fabricanții de aparate electrice, respectiv reprezentanții lor, admiși în această organizație sub anumite condițiuni, și cari expun produsele lor în sala de expoziție din Calea Victoriei Nr. 116, iar pe de altă parte *Gazelectra*.

« Firmele expunătoare — actualmente în număr de 15 — vând direct abonaților produsele lor, iar *Gazelectra* face numai simplu oficiu de incasso la domiciliul abonaților, odată cu plata lunară a curentului electric consumat, fără însă a lua nici un fel de obligație față de firmele furnizoare.

« Pentru acest serviciu prestat, *Gazelectra* percepe asupra fiecărei vânzări în rate, făcute prin intermediul acestei organizații, un comision de 5% asupra valorii facturii.

« Orice abonat la electricitate poate cumpăra aparate consumatoare de electricitate, plătind un aconto de 20% la semnarea unui contract tip de vânzare-cumpărare, iar restul sumei datorate se plătește în zece rate lunare egale numai încasatorului *Gazelectra*, odată cu prezentarea chitanței de plată lunară a curentului electric consumat. În caz de neplată la termen a sumelor datorate, se aplică abonatului întârziat sancțiunea închiderii curentului electric, iar firma vânzătoare urmează a-și valorifica singură drepturile sale asupra abonatului.

« Această organizație « Totelectric » are avantajul că nu necesită nici o investițiune de capital pentru uzină. Pe când organizațiile similare ale uzinelor din străinătate (Germania, Austria) debursează — imediat după perfectarea vânzării — firmelor vânzătoare contravaloarea aparatelor vândute abonaților, urmând ca aceste uzine să-și recupereze ulterior aceste sume dela abonații lor, *Totelectric* îndeplinește numai simplul oficiu de incasso, deci investițiunea uzinei este zero, iar

eventualul risc — și acesta redus la minim prin clauzele contractului de vânzare-cumpărare — este suportat exclusiv de către firma vânzătoare.

« *Totelectric* vine însă în ajutorul acestor firme, prin faptul că pune — la cererea acestora — la dispoziție fișele de informațiuni privitoare la felul cum abonatul respectiv își achită lunar consumația de curent electric.

« O statistică întreprinsă de către serviciul de propagandă arată că în primul an dela înființarea acestui serviciu, adică dela 1 Iulie 1930 și până la 1 Iulie 1931, plasamentul în aparate menajere a avut o sporire medie de 50—60% față de aceeaș perioadă a anului 1929—1930, sau exprimat în putere electrică, cca.: 1450 kw.

« Frecvența vizitatorilor expoziției de propagandă din Calea Victoriei Nr. 116 și deci interesul purtat de public acestor eforturi, arată de asemenea o curbă ascendentă, atingând în ultimul timp circa 4200 vizitatori pe lună. Totalul vizitatorilor expoziției, în decursul a 14 luni, a fost de circa 35 de mii.

« Fiind încă la începutul dezvoltării propagandei și ținând seamă în special de criza pronunțată de pe piață, respectiv scăderea puterii de cumpărare a majorității publicului, aceste rezultate nu pot fi decât îmbucurătoare și suntem convinși, că în anul următor vom putea înregistra — după toate probabilitățile — cel puțin o dublare a acestui rezultat ».

D-1 C. A. GROSSU, inginer — R.-Sărat, vorbind în altă ordine de idei, găsește că răspândirea electricității se face cu greu din cauza lipsei de mijloace și taxelor mari.

D-1 M. VOLANSCHI, Directorul Soc. Comunale de Electricitate Iași, arată situația dureroasă a micilor uzine din provincie, care nu dispun de rezerve de capital.

În altă ordine de idei arată ce prețios ajutor va da Asociația, permițând Uzinelor mici să se poată folosi de experiența altora, prin comunicările ce se vor face. Promite tot concursul Asociației ce a luat ființă.

D-1 D. GERMANI schițează forme de exploatare și emite ideea că, față de crahurile bancare de azi, când lumea și-a ridicat depozitele dela bănci și caută plasament sigur, Uzinele Electrice să facă apel la capitalul privat, prin emiterea de acțiuni sau obligațiuni, soluționând astfel chestiunea obținerii de capital.

D-1 N. G. CARANFIL răspunde că chestiunea va fi discutată de Asociație.

D-1 H. THIESS, Inger la Uzinele Electrice Sibiu, spune următoarele:

« Ziua de ieri ne-a demonstrat în ce mod neted s'a petrecut cuplarea în paralel a vechii Asociațiunii provinciale cu Asociația noastră generală nou-constituită, ceea ce, dat fiind că o activitate fecundă poate fi desfășurată numai la un deplin sincronism, era numai firesc. Aceasta este cu atât mai necesar, cu cât criza economică nu s'a oprit nici în fața uzinelor electrice, a căror producție de curent este în descreștere.

« Căci pe când în anul 1929 s'au produs în țara noastră un total de 570 milioane kw-ore, producția anuală de energie electrică pe anul 1930 a atins, conform datelor statistice uzinelor electrice din România, numai cifra de 550 milioane kw-ore. Nădăjduim însă, că această criză nu va fi de o prea lungă durată.

« Electricitatea a devenit în scurt timp un factor cultural de primul rang.

« Reprezentanții uzinelor electrice au datoriat de a cârmui în căi sigure această forță naturală, cultivând-o și mai departe. Cu succes aceasta va fi numai atunci cu puțință, dacă uzinele electrice între ele se vor ține cu toate laolaltă, în rânduri strânse și dacă, pe lângă aceasta, tendințele lor vor găsi, atât la autoritățile competente cât și la consumatori, priceperea necesară.

« Este deci necesar ca sincronismul să nu domine numai printre uzinele electrice înseși, ci și între producătorii de curent și autorități, inclusiv consumatori; ceea ce, cu puțină bunăvoință, de sigur că va fi cu puțință.

« În numele Asociației Uzinelor Electrice din nouile provincii ale României, vă exprim viile noastre mulțumiri pentru marea ospitalitate cu care ați binevoit a ne primi aci în București, la care mulțumiri, mai adaog că dorim din toată inima nou-constituitei noastre Asociații un deplin succes la activitatea ei în viitor ».

D-I N. G. CARANFIL declară Congresul închis.

După ridicarea ședinței, membrii fondatori semnează actul de constituire a A. P. D. E.

La telegrama omagială adresată M. S. Regelui, d-l Primar Dem. I. Dobrescu, Președintele Congresului, a primit următorul răspuns:

« M. S. Regele, mișcat de frumoasele sentimente exprimate de d-voastră în numele Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România, adunați în Congres la București, sub patronajul d-lui Ministru Vasilescu-Karpen, mă autoriză să vă transmit călduroasele Sale mulțumiri ».

Secretar particular al M. S. Regelui,
C. DIMITRESCU

Banchetul. *In seara primei zile a congresului a avut loc, la orele 9, în sala restaurantului «Cina», un banchet al Asociației la care s'a servit următorul*

M E N U

TUICĂ transformateur d'humeur
MASTICĂ redresseur d'énergie
APÉRITIFS générateurs d'appétit
CONSOMMÉ ROYALE plat de résistance liquide
FILET D'ESTURGEON pêché à la ligne (haute tension) dans les ondes hertziennes
UNE SAUCE assure le glissement
VOL-AU-VENT à charges statiques diverses
ESCALOPE DE VEAU CINA en court-circuit de légumes avec un couplage très serré de salade saison
IRRUPTION à fréquence musicale de FRUITS DIVERS et
BOMBE TUTTI-FRUTTI
CAFÉ pour le réglage en charge
LE TOUT ARROSÉ d'un courant continu de vin
GAROFID en parallèle avec BORVIS DE BORSEC
CHAMPAGNE ST. MARCEAU survolteur d'enthousiasme

Deschizând seria cuvântărilor, d-l *prim ajutor de primar* G. ANGHELESCU, exprimă, în numele Asociației, sentimentele de respectuos omagiu și neclintit devotament **Majestății Sale Regelui Carol II** și închină în sănătatea Sa.

D-I N. G. CARANFIL, începe prin a arăta nevoia de solidarizare ce ar fi satisfăcută prin Asociație în scopul de a pune în valoare uzinele.

« Problemele ce trebuie să ne preocupe mai mult sunt: politica tarifară și formele de exploatare pentru o cât mai bună comercializare a energiei electrice.

« Una din dificultățile ce le întâmpină uzinele în dezvoltarea comercială a lor, o formează politica, contra căreia trebuie să luptăm.

« Trebuie să recunoaștem că noi am rămas înapoiți; dacă sunt câteva excepții, majoritatea uzinelor sunt departe de a aplica un început în materie tarifară. Fără politica tarifară nu se poate ajunge la un spor de consumație. Dacă ne uităm la tarifele tuturilor uzinelor, constatăm un haos. Exemplele ar fi de prisos, le cunoașteți cu toții bine. Una din principalele datorii va fi ca Asociația să dea acest impuls către o politică tarifară modernă și în special de a convinge, fie pe cale directă, fie pe cale indirectă, pe acei cari dețin proprietatea întreprinderilor producătoare de energie. Un serviciu bine prestat nu se poate ține decât pe bază de tarife bine chibzuite și încheiate.

« Relevez dificultățile pe care uzinele comunale

le întâmpină și cea mai mare parte sunt în această categorie. Nu acuzăm pe nimeni. Nu e de loc cazul în București și de aceea mi-e ușor să vorbesc în fața primului ajutor de primar.

«Trebuie să recunoaștem că Primăriile și Consiliile comunale înțeleg foarte puțin — ca să nu zic vorba românească «habar n'au» — ce este energia electrică; ele nu știu decât să vândă cât mai ieftin. Uzinele comunale din vechiul regat sunt în imposibilitate de dezvoltare și de recăștigare a timpului pierdut, deoarece li se impun tarife de mizerie. Cunosce uzine care au tarife de 6—7 lei kw/ora pentru luminatul particular și pentru luminatul public de 1—2 lei kw/ora.

«Acestea sunt imposibilități tehnice.

«Vom avea misiunea să ajutăm uzinele mici comunale, în lupta ce au cu Consiliile comunale respective, căci într'un oraș mic, ce poate să facă directorul contra primarului? Este o imposibilitate să faci să priceapă un primar de ce tariful să fie ieftin pentru forță și scump pentru lumină. Va trebui să ajutăm pe colegii noștri în asemenea situații. În privința aceasta, Ministerul de Industrie ne-ar putea da un ajutor. Sunt un inamic al etatismului — și poate n'ar trebui să o spun aceasta, căci n'ași vrea să par prea îmbătrânit — dar în materia aceasta cred că nu vom ajunge să convingem pe primari și Consiliile comunale. Și chiar dacă i-am convinge, n'am reuși, deoarece primarii și Consiliile comunale se schimbă foarte des. De aceea cred că, cu ajutorul Ministerului de Industrie și Comerț, va trebui să impunem, pe o cale oarecare, nu un maximum, ci un minimum de tarife.

«Printr'o exploatare rațională să se poată ajuta și acele centre mici din provincie, să se modernizeze. Ele nu se vor putea niciodată dezvolta altfel.

«De aceea cred că politica tarifară este un punct foarte important în programul nostru de lucru. Politica tarifară este o simplă politică de tranziție. În străinătate, unde se aplică tarife diferențiale de foarte multă vreme, această politică tarifară reprezintă o perioadă de trecere.

«Cred că, din punct de vedere comercial, energia electrică, trebuie să o vindem ca orice marfă pe piață. Aceasta nu este posibil în faza de dezvoltare în care am ajuns și tindem să nu mai spunem unui consumator că îi permitem dela cutare sau cutare oră să încălzească, să aibă lumină, etc.

«Această problemă, care se pune astăzi, va dispărea mâine.

«Prin interconexarea uzinelor pentru echilibrarea consumațiilor și pe de altă parte printr'o

utilizare a energiei electrice de către consumator, fără ore fixe, am putea ajunge să împlinim golurile dintre vârfuri, a căror problemă ar dispărea astfel.

«A doua problemă care ne preocupă o formează formele de exploatare. S'a legiferat foarte mult în această privință și s'a ajuns la cele 3 forme existente astăzi în lege. Problema este foarte importantă pentru noi și pentru uzinele comunale.

«Trebuie să studiem de aproape și am putea să dăm avize interesante. Aiurea s'a făcut ceea ce știm. Ar trebui să facem și noi mai mult, ca să recăștigăm timpul și să ne punem la curent.

«O societate de electricitate, este de utilitate publică. Ea corespunde unor nevoi mereu crescânde. În orașe populația este în continuă creștere, iar aplicațiunile electricității sunt în continuă dezvoltare. În special în gospodării, dezvoltarea este deosebită. Din statistici s'a văzut că creșterea de consumație mondială este de 6%, creșterea normală în orașele unde totul este electrificat este de 8%. În 7 ani capitalul investit într'o întreprindere trebuie să fie dublat, repet: acolo unde totul este deja electrificat, departe de orașele noastre, unde mai este mult de făcut.

«În America (Edison, New-York) s'a făcut constatarea că, pentru fiecare american care se naște, societatea are la dispoziție 80 dolari, dovadă că investițiile merg crescând și sunt în continuă creștere.

«Dacă capitalul investit este în creștere, mă întreb cum este posibil să se dea o concesiune și să se facă regie mixtă cu termen fix.

«Când se dă un termen de 30 ani, înseamnă că în acea perioadă capitalistul să scoată paralele. Cum să procedeze dacă trebuie să facă față sporului continuu? Ajunge un moment când perioada amortizării a descrescut până la minimum posibil. Așa se întâmplă că, după o perioadă de investițiuni, urmează stagnarea completă. Concesionarul nu mai are interes să facă față la cereri normale și la sfârșit, comuna se găsește cu o uzină veche, foarte proastă și obligată să investească în ea sumele necesare. Este o problemă ce trebuie cercetată de aproape, altfel ea n'ar fi dat naștere la atâtea discuții și la o serie de societăți, care s'au constituit în regii mixte cu termen limitat, neputând progresa și da rezultate satisfăcătoare. Iată cele două probleme importante.

«De aceea, cred că ar fi bine ca Asociația să-și constituie câteva comitete restrânse, care să aibă grije să studieze probleme mai importante și urgente, pentru a face apoi referate către comitete.

«Dovadă că avem foarte mult de lucru în

fața noastră este că am realizat această Asociație, ceea ce nu este suficient, ci trebuie să pășim neapărat la o activitate, și foarte rapid, deci fără întârziere să ne așternem la lucru.

«Trebuie să ne dăm seama că acest factor modern de mare importanță este mai prețios decât aurul și orice timp pierdut este iremediabil pierdut. Deviza noastră trebuie să fie «mereu înainte», fără să urmărim amănările politice rău echilibrate. Desfășurarea evenimentelor actuale este atât de rapidă, încât nu trebuie să ne fie teamă că vom sări prea departe.

«Urez viitor și progrese frumoase prin Asociație.

«Doresc ca peste un an, sau doi, sau trei, să nu se poată spune despre Asociația noastră, ceea ce a spus Voltaire despre un om, care promisese mult în tinerețe, fără să realizeze ceva, că: «este un om care are un viitor frumos în trecutul lui».

Incheie, urând noroc.

D-l C. BUDEANU spune următoarele:

«Ceea ce primul Congres al A.P.D.E. a realizat astăzi, era mult așteptat. Activitatea Asociației va fi simțită de noi toți, și întârzierea ei este scuzată prin insuflecția cu care a fost îmbrățișată.

«Realizarea ei dă dreptul la speranțe și sunt convins că ea va contribui să se evite în viitor greșeli și să asigure o activitate interesantă, nu numai din punct de vedere tehnic, dar și în interesul economiei naționale românești. Ea a evoluat enorm în ultimul sfert de veac, dar mai are lacune.

«Asociația ce s'a creat astăzi, umple golul pe care tehnica română nu-l mai putea suporta.

«D-l director general Caranfil a relevat două din problemele, care le vede în activitatea Asociației: problema tarifară și aceea a sistemelor de distribuție. Ele sunt de primul ordin, în special cea tarifară.

«Sunt fericit că Societatea de Gaz și Electricitate a pășit la modernizarea problemelor tarifare și știu ce greu se soluționează această problemă. Sunt țări în care problema tarifară a fost explicația evoluției lor. Voiu da o deosebită atenție acestei probleme și voiu fi fericit să colaborez la rezolvarea ei.

«In afară de problema formelor de distribuție — unul din obiectele de atenție a Ministerului de Comerț — atrag atenția asupra unei alte probleme, aceea a examinării investițiilor destinate în acest scop și care greșeau din lipsa de colaborare, pe care Asociația o va înlătura.

«Urări de prosperitate și dorința de a vedea realizându-se programul».

D-l LEONTE, redactor la ziarul «Universul», spune câteva cuvinte de umor.

D-l D. GERMANI spune:

«După amiază am discutat cele 29 articole ale statutelor A.P.D.E., acum suntem la al 30-lea articol pe care l-am primit fără discuții. Rezultatul muncii Asociației de azi a fost foarte important.

«Urez activitate rodnică pentru folosul obștesc și al membrilor acestei Asociații.

«Să trăiți!»

D-l I. ȘTEFĂNESCU-RADU, după ce prezintă scuze din partea d-lui C. D. Bușilă, care a fost împiedicat să ia parte la masa comună, și transmite, din partea D-sale, toate urările de prosperitate Asociației, spune următoarele:

«Domnilor, ne-am legat cu cuvântul să nu facem discursuri, am vorbit foarte mult astăzi, iar în meseria noastră, vorba și cu fapta nu se prea împacă — voiu fi dar scurt. Vă rog însă, să-mi permiteți ocazional să întrebunțez o limbă cam pășărească, așa precum tinerii mei colaboratori au făcut-o în redactarea Menu-ului.

«Domnilor, când am pornit la convocarea congresului și la îmbinarea statutelor Asociației, am avut, — drept să vă spun — o îngrijorare pe care oricare din d-voastră a avut-o de sigur, atunci când a trebuit să facă un dynamo nou, un transformator nou, o rețea, pe care să o cupleze în paralel cu altele existente.

«Nu cunoșteam exact caracteristicile externe și mai ales cele interne dela vechea organizație.

«Imi puneam mereu întrebarea: reuși-voiu să pun noua organizație în paralel cu cea veche? Reuși-voiu să le fac să funcționeze în paralel?

«Dar am ajuns în ziua cea mare, ziua încercării și, spre marea mea bucurie, am constatat că s'a putut pune în paralel. Procesul-verbal de recepție provizorie s'a făcut în ședința de astăzi.

«Domnilor, dacă am putut pune în paralel aceste organizații nu este atât o destoinicie a celui ce a construit mașina cea nouă, cât soliditatea și elasticitatea materialului vechi organizațiunii, care s'a adaptat la noile cerințe.

«Pentru recepția definitivă, rămâne însă, să mai facem proba de funcționare în paralel a celor două organisme.

«Am credința nestrămutată că așa va fi, căci acum nu mai poate fi vorba decât de regularea releurilor de cuplaj, care, dacă le vom ataca cu finețea, cu răbdarea și chibzuința necesară, vom reuși să nu declanșeze niciodată.

«In circuitul închis al ideilor de mai sus, să-mi dați voie să ridic paharul meu în sănă-

tatea organizației vechi așa de solidă și elastică, și să doresc tutulor membrilor să găsească totdeauna răbdarea și finețea necesară la *regularea releurilor rețelei* noastre amicale, pe care am întins-o astăzi dela un cap la altul al țării noastre, pentru ca să rămână mereu mare și nedespărțită.

«Și fiindcă suntem împreună cu toții, îmi revine datoria plăcută să arăt mulțumirile mele tutulor Inginerilor cari m'au secundat și ajutat cu atâta râvnă la organizarea și la lucrările pregătitoare constituirii Asociației; au dat probă de răbdare, de înțelegere și le sunt recunoscător.

«Mulțumesc d-lui ministru Vasilescu-Karpen și rog pe d-l secretar general Budeanu să-i transmită mulțumirile noastre, ale tutulora, pentru patronajul și indemnul foarte mare ce ni l-a dat.

«Mulțumesc d-lui D. I. Dobrescu, primarul Municipiului și președintele Consiliului de administrație al Uzinelor Comunale pentru sprijinul ce ni l-a acordat.

«Mulțumesc încă odată și cu această ocazie reprezentanților autorităților și instituțiilor cum și personalităților care, apreciind scopul înalt urmărit de noi, ne-au indemnă la lucru prin prezența și sfaturile lor prețioase.

«Mulțumesc Comitetului de direcție al Expoziției Internaționale de Auto-Aero-Radio-Electricitate pentru înlesnirile și concursul ce ni l-a dat.

«Mulțumesc presei, ce ne-a secundat în mod desinteresat în manifestarea noastră.

«Mulțumesc Societății Politecnice, care ne-a găzduit în palatul său.

«Și mai rămâne, Domnilor, să mulțumesc în numele d-voastră, a tuturor, și *Societății de Tramvaie București, Soc. «Electrica», «Ialomița» și «Lignitul»* pentru înlesnirile foarte prețioase ce, cu atâta dragoste, ni le dă, pentru ca să puteți vizita convenabil instalațiile din București, de pe Valea Prahovei, dela Dobrești și dela Schitu-Golești.

«Și acum vă urez la revedere cu voie bună, la împlinirea anului, pentru *recepția definitivă*».

Intr-o atmosferă de însuflețire, banchetul s'a terminat la ora 23 1/2.

Vizite și excursiuni. In ziua de 13 Septembrie 1931, după ședința de deschidere, congresiștii au plecat în grup la Parcul Carol, spre a vizita Expoziția de Aero-Auto-Radio-Electricitate, unde un stand fusese rezervat pentru expoziția Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică, asupra căreia revenim în altă parte a Buletinului cu o dare de seamă amănunțită.

A doua zi, după ședința de comunicări, la ora 11 dimineața, congresiștii au vizitat Expoziția Gazelectra din Calea Victoriei Nr. 116, unde au fost salutați de d-l N. G. Caranfil, Directorul

General al Uzinelor Comunale din București. D-lor au rămas plăcut impresionați de noile și variatele aplicațiuni casnice, medicale, etc., ale electricității, atât de bogat ilustrate în sala expoziției, cum și de promptitudinea cu care personalul aflat la dispoziție a dat deslușiri asupra tutulor aparatelor expuse.

In după amiaza aceleiași zile, la ora 16, congresiștii au vizitat Uzina Grozăvești, unde onorurile au fost făcute de d-l Profesor I. Ștefănescu-Radu, Directorul Uzinelor Electrice din București. D-sa împreună cu inginerii colaboratori a dat lămuriri vizitatorilor asupra nouilor instalații electrice executate și în curs de executare, în conformitate cu proiectul general de amenajare pentru alimentarea cu electricitate a orașului București. Congresiștii au vizitat instalațiile pentru primirea energiei sub 110 kV., stațiunea de transformare de 30 kV./5 kV. cu instalațiile anexe de conexiuni de 30 kV. și 5 kV., precum și uzina termică.

A urmat o vizită la Atelierele Societății Comunale a Tramvaielor din București (Depoul Ștefan cel Mare). Drumul dela Uzina Grozăvești până la Depou a fost parcurs în două vagoane speciale puse la dispoziția congresiștilor de Societatea Tramvaielor. D-l Gh. Em. Filipescu, Directorul General al Societății, însoțit de personalul tehnic al Ateliereilor, a condus apoi pe congresiști prin noile ateliere, dându-le explicațiuni asupra diferitelor instalații și asupra organizării moderne a lucrului. Vizitatorii s'au oprit în special în laboratorul de psihotehnică unde s'au făcut demonstrațiuni după noile metode științifice pentru examinarea aptitudinilor personalului angajat. D-l Dr. Tomescu, șeful laboratorului, a dat explicații congresiștilor asupra metodelor și aparatelor folosite pentru cercetarea auzului, văzului și emotivității personalului de conducere a vagoanelor.

La urmă s'a oferit congresiștilor, într-o atmosferă plină de însuflețire, o copioasă gustare.

Pentru ziua de 15 Septembrie s'au organizat două excursiuni.

Un grup de congresiști a vizitat Uzina hidroelectrică dela Dobrești, aparținând Uzinelor Comunale București (Centrala dispune de 4 grupuri electrogene de câte 4.000 kw., căderea este de 304 m., iar capacitatea lacului de retențiune dela Scropoasa este de peste 500.000 m. c.).

Al doilea grup a vizitat stația de transformare și manevră a Societății Electrica, dela Bariera Nord a orașului Ploiești (transformare dela 60 la 25 kV.), după care a plecat la Florești, unde a vizitat centrala termică a Societății Steaua Electrică (2 grupuri de câte 3150 kw.; combustione cu gaze de sonde) și stația de transformare și manevră a Societății Electrica (60/25 kV.).

Grupul s'a întors apoi la Câmpina, unde a vizitat centrala termică a Societății Electrica, care dispune de 5 grupuri cu o putere totală de 17.100 kw., cum și Rafinăria Steaua Română.

Apoi congresiștii au plecat la Sinaia, spre a vizita centrala hidroelectrică a Soc. Electrica și câteva posturi de transformare din oraș.

Seara congresiștii s'au înapoiat în Capitală.

Expoziția Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România

Cu ocaziunea Expoziției de Aero-Auto-Radio-Electricitate ținută în Parcul Carol între 27 August și 4 Octomvrie, Producătorii și Distribuitorii de Energie Electrică din România au organizat o expoziție într'un stand special rezervat în pavilionul « Bucovina ».

La organizare au participat cele mai importante uzini electrice din țară, astfel încât starea în care se află producerea și distribuția electricității la noi a fost cât se poate de complet arătată.

Printre principalii expozanți notăm:

Uzinele Electrice Sibiu și Societatea Seta, Uzinele Electrice București, Societățile Electrica, Lignitul, Steaua Electrică, I. R. E., Târlungul, Uzinele Electrice Timișoara, Arad, Cernăuți.

Intr'un decor artistic conceput și luminat difuz, standul producătorilor și distribuitorilor de electricitate, în suprafață de peste 100 m. p., cuprinde numeroase piese, broșuri, machete, planuri, etc., pe care le vom trece în revistă în cele ce urmează.

Uzinele Electrice din Sibiu și Societatea Seta expun numeroase fotografii foarte interesante, asupra instalațiilor electrice și liniilor de transport precum și câteva diagrame arătând dezvoltarea uzinelor și variația numărului de abonați racordați la rețea.

Un munte de consumație, trasat pe durată de trei ani, arată variația încărcării uzinelor. Se poate remarca dintr'o primă privire că în anul trecut sarcina maximă de seară, care e în timpul Crăciunului, a fost mai mică ca în anul precedent. O examinare mai atentă a « muntelui » poate duce la concluzii foarte interesante.

Pe lângă materialul propriu zis pentru expoziție, uzinele Seta și uzinele electrice Sibiu au mai adus un bogat material pus la dispoziția publicului:

Un admirabil album, conținând un istoric al uzinelor cu numeroase fotografii de o execuție ireproșabilă, este un adevărat exemplu de album documentar.

Câteva plicuri cu fotografii din Uzina Electrică Sibiu, Statistica Asociației Uzinelor Electrice din nouile ținuturi ale României — de o mare valoare documentară și singura la noi în țară, — și în

fine câteva broșuri asupra uzinelor electrice Sibiu, publicate în I. R. E.

Uzinele Electrice București expun un foarte interesant material în scheme, machete și fotografii.

În centrul standului o hartă a României la scara 1/200.000 arată toate uzinele producătoare și distribuitoare din țară cu puterile respective și felul mijloacelor de acționare: aburi, apă, motorină, gaz și benzină. Pe hartă mai sunt indicate liniile de transport electrice în tot cuprinsul țării.

O machetă executată la scara 1/10.000 în plan indică tot cuprinsul muntos al bazinului Ialomiței, dela Bolboci la Dobrești.

Imaginea plastică dată e foarte elocventă, mai ales pentru marele public care își poate face o idee generală de felul cum se amenajează o centrală hidroelectrică.

Două machete de stâlpi executate la scara 1/30 și proiectate perspectiv pe un fundal de ansamblu realizează — prima, linia București-Arcuda-Ulmi de 15.000 volți, care face parte dintr'un întreg plan de electrificare rurală în jurul Bucureștiului, — a doua, linia de 110.000 volți Dobrești-București, pusă în funcțiune în Noemvrie 1930.

Uzinele Electrice București mai expun două scheme luminoase și animate. Prima arată felul cum e alimentat orașul București de surse exterioare, iar a doua, cablurile de legătură ce există în oraș pentru alimentarea cu lumină și forță, prin rețeaua de 30.000 volți (supra rețeaua de tensiune înaltă) substațiunile de 30.000/5.000 volți în construcție în anul acesta, rețeaua de 5.000 volți și transformatorii de 5.000/208/120 volți răspândiți pe întreaga suprafață a orașului.

Două manșoane de cablu de 30.000 și de 5.000 volți sunt expuse de Uzinele Electrice București.

Cablul de 30.000 volți este de tipul Hochstädter cu foiță metalizată. Manșonul este numai în parte lucrat, pentru a da posibilitatea să se vadă cum se execută o astfel de legătură.

Cablul de 5.000 volți este de construcție obișnuită, cu o singură manta de plumb, expus pentru comparație cu cel de 30.000 volți.

Două secțiuni prin stația de transformare de 30.000/5.000 volți, dela Grozăvești, la scara 1/20, arată dispoziția interioară a așezării aparatelor în stația de mai sus. Stația este construită după toate

principiile moderne, urmând ca anul acesta să i se adauge o sală centrală de comandă și control.

O serie întreagă de fotografii, luate în interiorul substațiilor și uzinelor orașului, arată starea actuală a instalațiilor alături de dezvoltarea lor, reprezentate printr-o serie de diagrame.

La dispoziția publicului se află interesanta broșură «Amenajarea căderilor de apă din Bazinul Superior al Râului Ialomița, căderea Dobrești» de d-nii Ing. I. Ștefănescu-Radu și P. Cartianu, apărută sub îngrijirea Uzinelor Electrice Comunale.

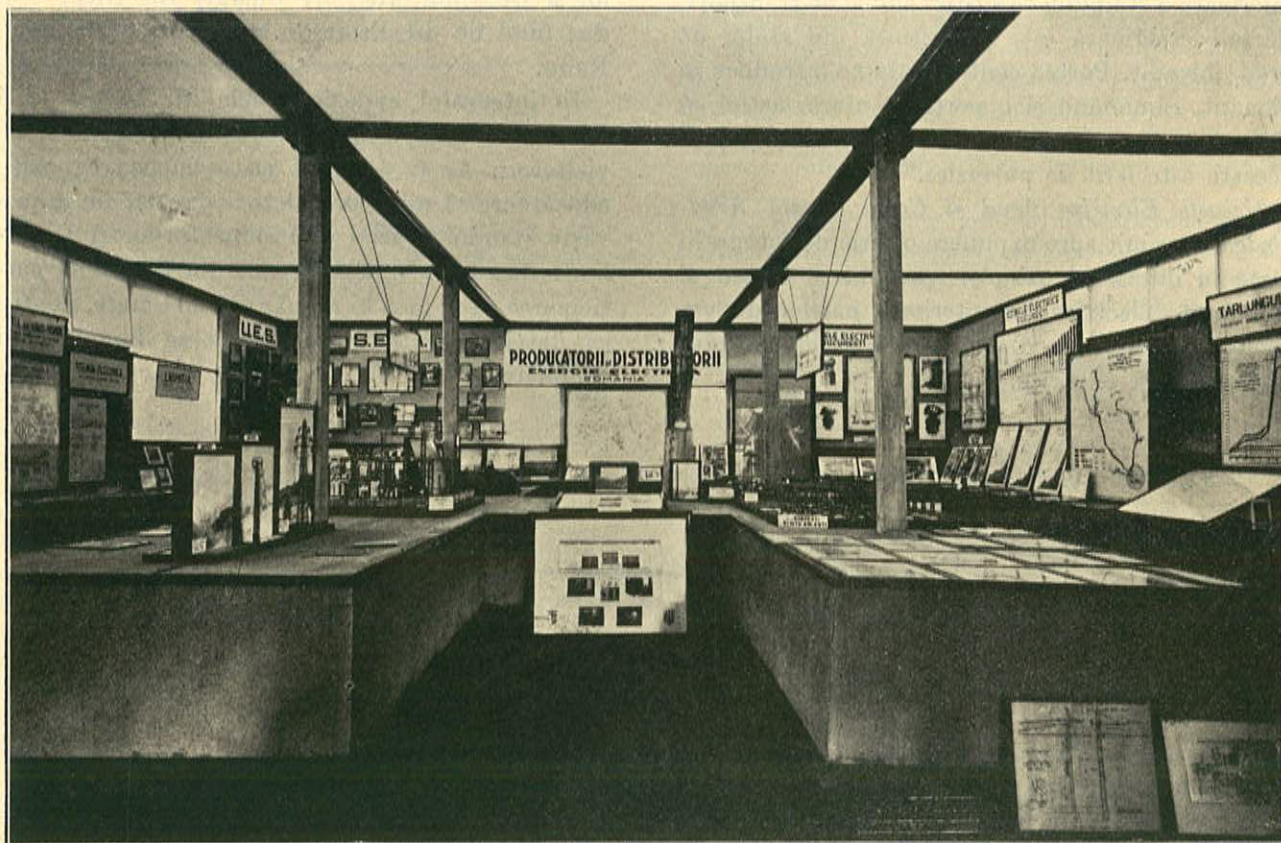
Soc. Electrica expune în stand o serie de fotografii referitoare la liniile de transport de energie

Societatea Electrica mai expune și o serie de volume apărute sub îngrijirea sa, referitoare la diferite lucrări în domeniul electricității la noi în țară.

Institutul Național Român pentru Studiul Amenajării și Folosirii Izvoarelor de Energie (I.R.E.) arată într'un tablou schematic organizarea Institutului și diferitele comisii tehnice ce lucrează în cadrul de activitate al lui.

Afară de aceasta, o serie întreagă de volume apărute în biblioteca I. R. E., sunt expuse spre consultare.

Societatea Lignitul expune o serie de fotografii



Standul Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică

din regiunea industrială a Văii Prahovei, cum și la posturile de transformare din stațiunile Bușteni, Azuga, Predeal.

Evoluția stâlpilor pentru liniile de transport, începând cu cei de lemn și sfârșind cu cei cu zăbrele, e arătată cu exemple luate de la noi din țară, într'o elocventă serie de 6 bucăți.

Mai departe, macheta unei stațiuni de transformare în aer liber la Urlați, dela 60.000/15.000 volți, dă o idee precisă de felul de execuție. Lucrată cu extremă îngrijire, redând și cele mai mici amănunte de construcție cum și toate legăturile din stație, este o piesă cu adevărat interesantă.

Astăzi această machetă se află în posesiunea Școlii Politehnice din București, în urma donațiunii făcute de Societatea Electrica.

cum și mostre din cărbunii ce se întrebuințează la uzina termo-electrică Schitu Golești. Din bucăți, așa cum se extrage, cărbunele e transformat în pulbere. Aceasta este prima instalație de acest fel la noi în țară. Mostrele arată cărbunele în diferite faze până la faza de pulbere, de asemenea și cenușa ce rezultă din ardere.

Societatea Lignitul mai expune și o machetă ce reproduce fidel stația de transformare dela 60/110 kV. dela Târgoviște. E prima stație în aer liber la noi în țară construită pentru tensiunea de 110.000 volți.

Și această machetă se află astăzi în posesia Școlii Politehnice din București.

Soc. Steaua Electrică expune printre altele un injector pentru ars păcură și gaze, după concepția

d-lui Inginer Dinulescu, și o machetă reprezentând stația de gaze pentru alimentarea uzinei Florești.

Macheta face parte astăzi din inventarul Școlii Politehnice din București.

Societatea Târlungul expune o serie de fotografii cum și câteva diagrame referitoare la distribuția energiei electrice.

Uzinele Electrice Timișoara expun un munte de consumație, o diagramă arătând variația puterii și energiei în decursul anilor și un foarte interesant soclu de beton centrifugat întrebuințat la liniile de transport de energie.

Porțiunea de beton centrifugat constituie partea inferioară a stâlpului ce susține liniile de transport. Partea superioară este constituită din stâlpi de brad obișnuit. Partea centrifugată se introduce în pământ, rămânând și o porțiune afară, astfel că stâlpul de lemn nu intră deloc în pământ și prin aceasta este ferit de putrezire.

Uzinele Electrice Arad și Calea Ferată Arad-Podgoria trimit spre expunere o serie de fotografii luate în interiorul uzinelor, precum și dealungul căii ferate electrice, în interiorul halelor de vagoane și o serie de diagrame referitoare la producția uzinei electrice.

Uzina Electrică Cernăuți expune două serii de fotografii, una referitoare la stația nouă de comandă și control, iar a doua referitoare la diferite dispozitive adoptate pentru tramvaiele electrice spre a nu produce perturbări în recepțiile de radio.

Inaugurarea oficială a expoziției de Aero-Auto-Radio-Electricitate s'a făcut în prezența M. S. Regelui Carol II, însoțit de Marele Voevod Mihai și în prezența înalților demnitari ai Statului.

M. S. Regele Carol II a fost plăcut impresionat în timpul vizitei făcute în standul Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică, condus fiind de d-l Profesor Inginer I. Ștefănescu-Radu.

În intervalul expoziției dela 27 August la 4 Octomvrie s'au perindat prin standuri cca. 80.000 vizitatori. Ar fi de dorit ca asemenea expoziții educatoare să aibă loc cât mai des, iar în ce privește standul special al Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România, participarea să se facă în număr cât mai mare, pentru ca datele prezentate publicului să fie cât mai complete.

INFORMAȚIUNI

NOTĂ ASUPRA NOULOR TARIFE DE VÂNZARE A ENERGIEI ELECTRICE LA BUCUREȘTI

I. Tarife de luminat pentru orice fel de instalații de lumină, afară de locuințe. — *Tariful L. 1*, cu preț de 13 lei/kwo. La sfârșitul anului se acordă rabaturi, socotite în procente. Prețul minim poate fi 9,50 lei/kwo. — *Tariful L. 2*, cu o taxă fixă anuală, proporțională cu puterea contorului, plătită în rate lunare de câte 350 lei de kw., și un preț de 5,50 lei/kwo. Tariful se aplică abonaților ale căror instalații au o putere mai mare de 2 kw. — *Tariful L. 3*, cu trei prețuri, de 13, 9 și 5,50 lei/kwo., după orele când se produce consumația. Tariful se aplică abonaților ale căror instalații au o putere mai mare de 5 kw. — *Tariful L. 4*, pentru firme luminoase, cu preț de 5,50 lei/kwo.

II. Tarife casnice, pentru gospodării ¹⁾. — *Tariful casnic Nr. 1*, cu preț de 10, 7,50 și 4 lei/kwo., după tranșe stabilite în raport cu numărul de camere și semestrul anului. — *Tariful casnic Nr. 2*, aplicabil în cazul abonaților cari posedă încălzitoare de apă prin acumulare de cel puțin 50 litri. Consumația dintre orele 23—9 se taxează cu 3 lei/kwo.; în restul timpului după tariful casnic Nr. 1.

III. Tarife de forță motrice și scopuri industriale. — *Tariful F. M. 1*, cu un preț unic de 7,50 lei/kwo. — *Tariful F. M. 2*, cu o taxă fixă anuală, proporțională cu puterea instalată, plătită în rate lunare de câte 250 lei de fiecare kw. instalat și un preț de 3,50 lei/kwo. înregistrată de contor. Tariful se aplică numai abonaților cu o putere mai mare de 2 kw. — *Tariful F. M. 3*, se aplică abonaților cari nu consumă energie electrică între orele 16½—19½ în intervalul 15 Octombrie—1 Martie. Tariful constă dintr-o taxă fixă anuală proporțională cu puterea instalată, plătită în rate lunare de câte 100 lei, de fiecare kw. instalat și un preț de 3,50 lei/kwo. — *Tariful F. M. 4*, se aplică abonaților cari consumă numai noaptea energia electrică, între orele 21—7 și constă dintr'un preț unic de 3 lei/kwo.

IV. Tarife speciale. — *Tariful S.*, cu 5,50 lei/kwo., se aplică abonaților cu întreprinderi de comerț (bodegi, restaurante, măcelării) pentru aparate frigorifere, cuptoare electrice și aparate analoage, cu o putere maximă totală de 2 kw.

V. Diverse. — 1. Pentru abonații legați direct la rețeaua de înaltă tensiune, cari necesită o putere simultană mai mare de 100 kw. și au o consumație anuală mai mare de 200.000 kwo., se fac condițiuni speciale după studii pentru fiecare caz în parte. — 2. Pentru luminatul localurilor industriale, se acordă tarifele de forță motrice, dacă instalația de lumină are cel mult 10% din puterea instalată în motoare. — 3. Pentru stabilirea puterii la care urmează să se aplice taxa dela tarifele F. M. 2 și F. M. 3, se ia: a) Sau puterea maximă anuală indicată de aparate speciale; b) Sau se aplică un coeficient de simultaneitate care poate ajunge până la 0,5 în cazul când abonatul posedă mai mult de 10 motoare. — 4. Abonaților cari au uzină proprie sau își alimentează instalațiile racordate la rețeaua orașului și dela alte surse, li se poate furniza energia electrică cu condiția de a consuma anual cel puțin 1000

kw./ore de fiecare kw. putere instalată. — 5. În instalațiile de forță motrică, unde factorul de putere ar fi prea mic (sub 0,7) se plătește cu câte 0,70 lei numărul de kvar-ore ce întrec numărul de kwo. înregistrate în *acelaș interval* de timp. Tarifele de mai sus au intrat în vigoare cu începerea dela 1 Iulie 1932.

* * *

Statistica Uzinelor Electrice din România pe 1931. — A apărut Statistica Uzinelor Electrice din România pe 1931, editată de Asociația Generală a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România.

Tipărită în fiecare an dela 1924 de către fosta Asociație a Uzinelor Electrice din Provinciile ce s'au alipit României, după constituirea A. P. D. E. în 1931 i-a revenit noiei organizații să continue această lucrare.

Completată în fiecare an, ea dă astăzi o sinteză foarte prețioasă asupra producerii și distribuției electrice în România.

Acest rezultat obținut printr'o muncă asiduă și prin eforturi materiale însemnate, a fost întotdeauna mult apreciat în toate cercurile ce au legătură cu industria electrică, întrucât lucrarea este de mare utilitate pentru proiectări, studii, etc.

Cuprinsul celor 114 pagini ale Statisticii este următorul:

1. Tabloul localităților alimentate cu energie electrică cu indicarea felului curentului, tensiunii și frecvenței.
2. Date asupra instalațiilor și rezultatelor exploatații uzinelor electrice pentru distribuție publică (cuprinse în 4 serii de tablouri cu 84 coloane în total).
3. Date asupra instalațiilor și rezultatelor exploatații principalelor uzini aparținând întreprinderilor industriale.
4. Date asupra instalațiilor și rezultatelor exploatații întreprinderilor de tramvaie electrice.
5. Tabloul liniilor de transport electric.
6. Harta României cu indicarea uzinelor și liniilor de transport electric.

Statistica se poate obține dela biroul central A. P. D. E. din Str. Const. Mille Nr. 8, București, precum și dela biroul Secției II A. P. D. E. Str. Trei Stejari, Sibiu, costul fiind de 400 lei exemplarul plus porto.

* * *

Legea pentru protejarea audițiilor radiofonice prin combaterea perturbațiilor parazite a fost promulgată și publicată în *Monitorul Oficial* Nr. 276 din 20 Octombrie 1932. La alcătuirea acestei legi s'a ținut seama de punctul de vedere susținut de Asociația noastră, care a obținut, între altele, să i se ceară avizul la redactarea regulamentului de aplicare al susnumitei legi.

* * *

Adunările generale ale A. P. D. E. — Comitetul central al Asociației Generale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România a adresat membrilor săi, în vederea Adunărilor generale din 30 Octombrie 1932, următoarea convocare:

Membrii Asociației Generale a Producătorilor și Distribuitorilor de Energie Electrică din România sunt convocați în Adunare generală ordinară pentru Duminică 30 Octombrie, ora 10, la București, în Palatul Societății Politehnice — Calea Victoriei Nr. 118, et. I.

Ordinea de zi va fi următoarea:

¹⁾ Vom reveni în numărul viitor cu detalii.

1. Darea de seamă a Comitetului central asupra activității Asociației în cursul anului social 13 Septemvrie 1931—31 August 1932.

2. Expunerea situației financiare a Asociației. Prezentarea bilanțului și contului de gestiune.

3. Raportul Comisiei de censored.

4. Discutarea și votarea bugetului pe anul 1932—1933.

5. Alegerea a trei censored și doi censored supleanți pentru anul social 1932—1933.

6. Ratificarea admiterii membrilor noi înscrși.

În aceeași zi, după amiază, la orele 4, se va ține tot în Palatul Soc. Politehnice o Adunare generală extraordinară cu următoarea ordine de zi:

1. Modificarea art. 17, 18 și 19 din Statute.

2. Discutarea și luarea de hotărâri relativ la condițiile economice în care funcționează întreprinderile de producere și distribuție electrică din țară.

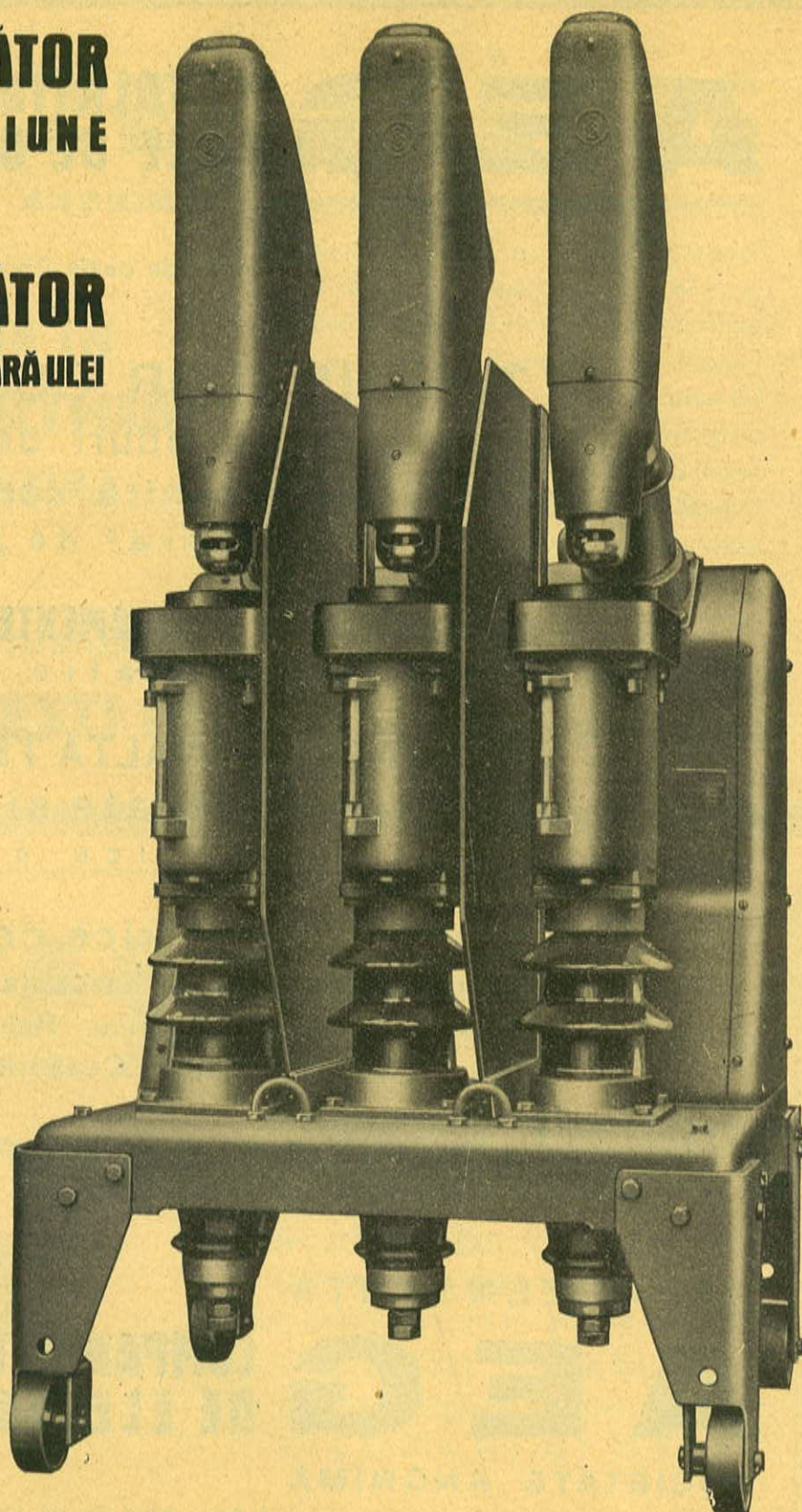
La aceste Adunări generale întreprinderile-membri vor fi reprezentate prin persoane împuternicite valabil prin procuri după modelul anexat.

Orice membru activ poate reprezenta mai mulți membri din cuprinsul Secțiunii din care face parte, fără însă a putea reprezenta mai mult de 10 voturi.

În cazul că Adunările nu vor întruni numărul statutar de $\frac{1}{3}$ din totalul membrilor activi înscrși, se amână pentru ziua de 27 Noemvrie, a. c. la aceeași oră și în același local, când se vor ține cu orice număr de membri și fără o nouă convocare.

**INTRERUPĂTOR
CU EXPANSIUNE**

**INTRERUPĂTOR
DE MARE PUTERE FĂRĂ ULEI**



SIEMENS-SCHUCKERT

S. A., BUCUREȘTI

A E G INSTALAȚIUNI ELEC- TRICE DE ORICE FEL

Practică de peste 25 ani în fabricația

TURBINELOR CU ABURI
Redresori cu aburi de mercur
Instalațiuni pentru combustione
Cu praf de cărbune

LOCOMOTIVE ȘI ECHIPAMENTE ELECTRICE
De stație și cale

APARATAJ DE ÎNALTĂ TENSIUNE
Conducte izolate și cabluri
În orice execuție

Instalații electrice complete
Pentru industria textilă, hârtie, laminoare, etc.
Mașini de sudat electrice. Releuri de pro-
tecție. Aparate casnice. Ceasornice electrice.

ATELIERE DE REPARAȚII

REPREZENTANȚA

A E G COMPANIA GENERALĂ
DE ELECTRICITATE

SOCIETATE ANONIMĂ

București I :: Telefon : 368/35, 368/36, 368/37 :: Cal. Griviței, 3

SUCURSALE : CERNĂUȚI, BRAȘOV, CLUJ, TIMIȘOARA

SULZER FRÈRES

SOCIETATE ANONIMĂ

◆
**UZINE IN
WINTERTHUR
(ELVETIA)**
◆

**STR. D. A. STURDZA, 17
BUCUREȘTI III**

Motoare «Diesel» în 2 și 4 timpuri,
cu și fără compresor, 25-20.000 c. p.
Motoare Diesel Marine - Locomotive
Diesel - Automotoare Diesel - Mașini
cu aburi - Cazane cu aburi de orice fel
Turbine cu aburi - Pompe centrifugale
pentru presiune înaltă, mijlocie și joasă
Pompe de foraj - Ventilatoare - Mașini
frigorifere - Fabrici de gheață - Abatoare
Încălziri centrale de toate sistemele
Instalațiuni de ars păcură - de venti-
lație - de uscătorie - de condiționare a
aerului - Instalațiuni sanitare moderne

H. IASZ

INGINER DIPL.



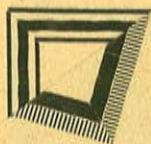
CONSTRUCȚII INDUSTRIALE

FUNDAȚII DE MAȘINI
ÎNZIDIRI DE CAZANE ȘI
DE FOCARE SPECIALE
COȘURI DE FABRICĂ
TURNURI DE RĂCIRE
CONSTRUCȚII ÎN BETON ARMAT
SILOZURI ȘI HALE

BUCUREȘTI VI

ALEEA INDEPENDENȚEI Nr. 10

TELEFON: 3-34-26



BROWN-BOVERI

SAETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

Instalațiuni electrice complete de iluminat și forță pt. orașe, gări, fabrici, mine.

Grupuri electrogene cu motoare Diesel, turbine de apă, stabile, etc.

Turbine de aburi cu condensatie cu eșapare în aer, cu utilizarea aburului dela eșapare, etc., dela 0,2 până la 150.000 kW. și mai mari.

Tramvae-trenuri electrice instalații de iluminat și încălzit vagoane, etc., etc.

Motoare electrice speciale pentru industria petroliferă, industria textilă, industria hârtiei, tipografiei, cimentului, zahărului, etc.

Transformatori în ulei transformatori rotativi, redresori cu vapori de mercur.

Mașini de extracție pt. mine de cărbuni, saline

Instalații și dulapuri frigorifere sistem A. S. BROWN-BOVERI

Ascensoare electrice, fabricat «Schindler» de persoane, de greutate, de bolnavi, de corespondență, pentru bucătărie, etc.

Aparate și material pentru instalațiuni fabricat «Stotz-Kontakt» material pentru instalațiuni interioare și exterioare, tablouri pentru contori, armaturi de iluminat, etc.

Siguranțe automate sistem «Stotz» cu diverse aplicațiuni precum cofrete de manevră, cofrete de racord.

Diferite alte mașini și aparate electrice

Strada Pitar Moș, 21. BUCUREȘTI III. Telefon 241/05 serie

Adresa telegrafică: „BROWNBOWERI BUCUREȘTI“

**REPREZANTĂŢE: ARAD, Str. Reg. Ferdinand, 22 - CERNAUŢI, Str. Regina Maria, 11
PLOEȘTI, Strada Zoe Scorțeanu, 22 - SIBIU, Terenul Rosenfeld, Str. B, 14**

ANTREPRIZĂ DE
CONSTRUCȚII ȘI
LUCRĂRI PUBLICE
SPECIALITATE
IN CONSTRUCȚIA
CLĂDIRILOR DE
CENTRALE ȘI SUB-
STAȚII ELECTRICE

INGINER GH. MARGULIUS

BULEV. PACHE Nr. 13

BUCUREȘTI

TELEFON Nr. 250.15

SOCIETATEA ANONIMĂ PENTRU DISTRIBUIREA PRODUSELOR PETROLEULUI

VINDE cu ridicata și cu amănuntul prin depozitele proprii de distribuire din TOATĂ ȚARA produse de petrol din rafinăriile societăților:

**STEUA-ROMÂNĂ, Câmpina și Moinești
ASTRA-ROMÂNĂ, Ploiești
ROMÂNNO-AMERICANĂ, Teleajen**

BENZINĂ ALBĂ ANTIDETONANTĂ pentru AUTOMOBILE
BENZINĂ SPECIALĂ „DISTRIBUȚIA“ pentru curățat haine și parchete.

BENZINĂ GREĂ pentru tractoare și mori țărănești.

PETROL pentru iluminat și combustibil la tractoare, sobe de încălzit, maș. de gătit.

ULEIURI MINERALE DE UNS pentru orice fel de mașini.

ULEI „OSIN“ pentru:
Automobile - Motoare - Tractoare

ULEIURI SPECIALE pentru: transformatori, dinamo, electromotoare, turbine, mașini de fabricat ghiață, etc.

ULEI tip C. F. R. de vară și de iarnă.

ULEIURI SPECIALE pentru cilindrii mașinilor cu aburi.

MOTORINĂ pentru motoare «DIESEL».

PĂCURĂ tip C. F. R. pentru cazane cu aburi.

PĂCURĂ SPECIALĂ pentru injectoare automate și semi-automate.

PARAFINA pentru fabricat lumânări, vaselină, cremă de ghetă, ceară de parchete, etc.

SMOALĂ în blocuri și în butoaie de tablă, pentru asfaltări de străzi și șosele.

BITUM pe bază de analize în butoaie de tablă, pentru carton asfaltat, izolarea clădirilor, etc.

ACIZI NAFTENICI pentru fabricare de unsori și produse chimice.

COCS din PĂCURĂ pentru ars la calorifere, la sobe de faianță, fabrici de cărămidă, de ciment etc. 8500 calorii minimum. Arde fără fum, fără miros, nu lasă cenușe.



BUCUREȘTI, Str. G-L BUDIȘTEANU, 11 bis

TELEFON: 3.44-26, 3.44-27, 3.44-28 și 3.44-29